

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «КУЛЬТУРА ДОБРОСУСІДСТВА»
для 1–2 класів (I цикл) закладів загальної середньої освіти

Авторський колектив

Араджионі Маргарита Анатоліївна – кандидат історичних наук, провідний науковий співробітник Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України, керівниця творчої групи розробників програми;

Бабіч Ольга Григорівна, учителька початкових класів КЗ «Золочівський ліцей № 2» Золочівської селищної ради Харківської області;

Воробець Галина Зіновіївна, учителька початкових класів НВК «Один, два, три» м. Львова, учитель-методист;

Грек Ірина Володимирівна, учителька початкових класів ЗОШ I–III ст. № 5 Новокаховської міської ради Херсонської області, учитель вищої категорії;

Замосянчук Оксана Леонідівна, учителька початкових класів Першотравневого НВК «ЗОШ I–III ступенів-ліцей» Лиманського району Одеської області, вчитель вищої категорії;

Кравчук Лариса Володимирівна, старший викладач кафедри методики та психології дошкільної і початкової освіти Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка, завідувачка науково-методичного центру дошкільної та початкової освіти;

Кісіль Марія Богданівна, учителька початкових класів Сокальської загальноосвітньої школи I–III ст. № 4 Львівської області, тренерка вчителів опорної школи, вчитель вищої категорії.

Пастушенко Наталія Миколаївна, кандидат педагогічних наук, заступниця директора КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»;

Санковська Ірина Мечиславівна, викладачка кафедри методики і психології дошкільної та початкової освіти Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка

Сухіна Олена Миколаївна, учителька початкових класів Комунального закладу «Навчально-виховний комплекс школа I–II ступенів-ліцей „Гарант” Лисичанської міської ради Луганської області», вчитель-методист

Халєєва Любов Миколаївна, відмінник освіти України, учителька початкових класів КЗ «Маріупольська загальноосвітня школа I–III ст. № 53 Маріупольської міської ради Донецької області»;

Чернишова Яна Олександрівна, методистка кафедри педагогіки та психології Луганського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

Юр'єва Катерина Анатоліївна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри початкової, дошкільної та професійної освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітня програма інтегрованого курсу «Культура добросусідства» для 1–2 класів (I цикл) закладів загальної середньої освіти (далі Програма) спрямована на виконання Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової загальної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 р. № 87, розпоряджень Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», від 13.12.2017 р. № 903-р «Про затвердження плану заходів на 2017–2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська

школа», наказу Міністерства освіти і науки України від 13.07.2017 р. № 1021 «Про організаційні питання запровадження Концепції Нової української школи у загальноосвітніх навчальних закладах I ступеня».

В основу Програми покладено Загальну декларацію прав людини (1948), Конвенцію ООН про права дитини (1989), Декларацію принципів толерантності (1995), Європейську рамку компетентностей для освіти впродовж життя (2006, 2018), Люблянські рекомендації щодо інтеграції різноманітних суспільств (2012), Хартію Ради Європи з освіти для демократичного громадянства й освіти з прав людини CM/Rec(2010)7, Рамку компетентностей для культури демократії Ради Європи (2016).

Відповідно до цілей початкової загальної освіти, визначених у Державному стандарті, Програму розроблено на основі типової освітньої програми, розробленої авторським колективом учасників проекту «Нова українська школа» під керівництвом Р. Шияна (наказ МОН України від 21.03.2018 №268 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти»), та схвалених до використання програм наскрізного інтегрованого спецкурсу «Культура добросусідства» (лист ДНУ ІМЗО МОН України №22.1/12-Г-366 від 15.06.2018).

Мета Програми – забезпечення гармонійного розвитку та виховання соціально компетентних, критично мислячих і толерантних осіб, громадян і патріотів своєї Батьківщини, які поділяють демократичні цінності і відповідально ставляться до рідного краю, громади, країни та прагнуть зберігати, розвивати і примножувати природний, економічний і культурний потенціал України.

Відповідно до мети визначено стратегічні **завдання**, на виконання яких спрямовано Програму:

- запровадити системний підхід до проведення цілеспрямованої роботи з формування соціальної і громадянської компетентності та однієї з її складових – толерантності (у широкому сенсі, тобто етнічної, релігійної, мовної, гендерної, вікової, соціальної тощо) не тільки в дітей, а й у їхніх батьків;
- знизити навчальне та інформаційне навантаження на дітей за рахунок інтеграції тем та акцентувати розвивальну й виховну складові освіти;
- формувати бачення свого місця в сьогоденні і в майбутньому рідного краю, відповідальне і шанобливе ставлення до рідного краю як основоположного елемента виховання громадянина України;
- формувати стійкий інтерес до життя, культури, проблем свого регіону; установки на конструктивну діяльність, підвищення соціальної компетентності і відповідальності за добробут рідного краю і країни як невід’ємної складової громадянського обов’язку;
- формувати вміння вести діалог, вирішувати проблемні і конфліктні питання відповідно до демократичних принципів і принципів «культури миру»;
- розвивати критичне мислення, формувати особистісну позицію; уміння продукувати нові конструктивні ідеї;
- сприяти набуттю знань про права людини і громадянина, а також уміння їх обстоювати, збагаченню досвіду активних соціальних дій;
- знизити агресивність дітей, прищепити вміння мирно розв’язувати/трансформувати конфліктні ситуації;
- розвивати навички успішної міжкультурної комунікації в дітей та їхніх батьків;
- сформувати високий рівень адаптаційних можливостей дитини;
- популяризувати історію та культуру різних етносів, представники яких мешкають на теренах України, а також сучасну культуру кожного регіону;
- формувати особистісну ефективність і культуру дозвілля;
- сприяти формуванню екологічної свідомості й природоохоронної поведінки;
- прищеплювати інтерес до рідної і державної мови, до вивчення мов своїх сусідів, розвивати мовну толерантність і мотивацію до опанування іноземних мов;

- дати уявлення про різноманітні релігії та конфесії, ментальні особливості сусідів, їхнє світосприймання й цінності;
- ознайомити з історією свого регіону і країни в цілому;
- формувати свідоме ставлення до грошей, підприємницькі вміння й ініціативу дитини.

Концептуальну основу Програми складають основні положення системного, компетентнісного та особистісно-діяльнісного підходів.

Побудова освітнього процесу на засадах *системного підходу*:

- передбачає врахування й цілеспрямоване використання єдності педагогічної системи закладу освіти й середовища (як соціокультурного, так і природного);
- уможливорює врахування у Програмі наступності й перспективності дошкільної та початкової освіти, а також взаємозв'язок між цілями та результатами навчання із відповідним визначенням його змісту.

Компетентнісний підхід орієнтує на формування в здобувачів початкової освіти комплексу передбачених Концепцією «Нова українська школа» ключових і предметних компетентностей. Згідно зі статтею 1 Закону України «Про освіту», компетентність розглядається як інтегрована якість особистості, що являє собою динамічну комбінацію знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність.

Компетентнісний потенціал інтегрованого курсу «Культура добросусідства»

<i>№ п/п</i>	<i>Ключові компетентності</i>	<i>Компоненти</i>
1.	Спілкування державною (і рідною, в разі відмінності) мовами	<p><i>Уміння:</i> сприймати й розуміти, аналізувати, інтерпретувати, критично оцінювати інформацію із джерел різної природи (усних, друкованих, медіа тощо) і текстів різних видів (розмовно-побутових, художніх, наукових, публіцистичних, ділових), використовувати її для задоволення різних потреб і досягнення різних життєвих цілей (пізнавальних, практичних, комунікативних тощо); у процесі усної взаємодії доступно і переконливо висловлювати власні думки, почуття і ставлення; використовувати виражальні можливості усного мовлення та невербальних засобів спілкування; у процесі письмової взаємодії та взаємодії в режимі онлайн дотримуватися норм літературної мови; збагачувати власний емоційно-естетичний досвід у процесі сприймання художніх текстів; спостерігати за мовними явищами, досліджувати їх та індивідуальне мовлення – своє й інших; реагувати мовними засобами на інформацію; розпізнавати мовні засоби впливу, розрізняти техніки переконування та маніпуляції; вести аргументовану дискусію на відповідну тематику; читати та розуміти авторські й соціально-політичні публікації з тематики курсу; творити українською мовою (усно і письмово) в процесі різноманітних мовленнєвих ігор, імпровізацій, есе, розповідей, рекламних оголошень тощо.</p> <p><i>Ставлення:</i> поцінування української мови як державної, усвідомлення її як об'єднавчого чинника державотворення та чинника національної ідентичності; повага до</p>

		<p>державної/рідної (у разі відмінності) мови, зацікавлення її розвитком, розуміння цінності кожної мови; толерантне ставлення до мов національних меншин і корінних народів України; критичне сприймання інформації; толерантне ставлення до альтернативних висловлювань інших людей; розуміння впливу й важливості невербальної комунікації між людьми.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> розроблені навчально-методичні матеріали, пошукові та творчі завдання, інтерактивні вправи.</p>
2.	Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами	<p><i>Уміння:</i> розуміти базову етикетну лексику мовами своїх сусідів, іноземними мовами; спілкуватися усно, письмово та в режимі онлайн з однолітками, які представляють різні країни, для взаємообміну знаннями; розпізнавати й розуміти сигнали невербальної комунікації, традиційні для різних культур.</p> <p><i>Ставлення:</i> готовність до міжкультурного діалогу, відкритість до пізнання різних культур, розуміння ролі іншої мови як засобу пізнання іншої культури та збагачення власного культурного досвіду, зацікавленість вивченням мов своїх сусідів та іноземних мов.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> адаптовані художні твори іноземною мовою й у перекладі українською, фольклор, «словничок дружби» тощо.</p>
3.	Математична компетентність	<p><i>Уміння:</i> оперувати цифровими даними, математичними поняттями для пізнання і пояснення подій, явищ та процесів, пов'язаних із природним, культурним, соціальним та економічним потенціалом регіону і країни; перетворювати отриману з різних джерел інформацію з однієї форми в іншу (текст, графік, таблиця, схема тощо); будувати хронологічні та логічні ланцюжки подій, вчинків; використовувати статистичні матеріали в роботі над темами курсу, розуміти історичну хронологію та мати уявлення про літочислення в різних культурах.</p> <p><i>Ставлення:</i> усвідомлення варіативності та значущості математичних методів, прагнення обирати раціональні способи пояснення подій минулого та сьогодення, причин і можливих шляхів розв'язання сучасних соціальних, політичних, економічних проблем.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> запропоновані в посібниках життєві ситуації із цифровим компонентом; творчі завдання, джерела зі статистичними даними у формі діаграм, таблиць, графіків тощо.</p>

4.	Компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій	<p><i>Уміння:</i> пояснювати та оцінювати вплив природного середовища на життя людини у минулому і сьогоденні; розкривати зміст і значення господарських, промислових, наукових і науково-технічних впливів на життя людини і соціуму. Мати уявлення про природні ресурси та людський капітал регіону й можливості їхнього використання із мінімальною шкодою природі. Мати уявлення про елементарні техніки побудови житла, виготовлення іграшок та сувенірів, розчистки джерела чи кринички тощо</p> <p><i>Ставлення:</i> визнання цінності природних ресурсів і готовність раціонально використовувати їх у повсякденному житті; сміливість реагувати на ризики екологічних загроз, долучаючись до громадських акцій на захист природи; відповідальне ставлення до хатніх обов'язків, без розподілу їх на «чоловічі» та «жіночі»; посильна допомога під час приготування їжі, прибирання, ремонту одягу, виготовлення подарунків, толоки тощо.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> різноманітні джерела інформації про природні ресурси в регіонах України та країн світу, про заощадження природних ресурсів, про захист довкілля, відповідні пошукові, творчі і практичні завдання щодо технології побудови житла, виготовлення іграшок і сувенірів, приготування страв тощо.</p>
5.	Інформаційно-комунікаційна компетентність	<p><i>Уміння:</i> працювати з різними джерелами інформації, здатність їх критично оцінювати й диференціювати, виявляти пропагандистське й морально-етичне підґрунтя інформаційних ресурсів; використовувати цифрові технології для пошуку потрібної інформації, її перевірки і впорядкування; створювати вербальні й візуальні (графіки, діаграми, фільми, мультфільми) тексти, мультимедійні презентації та поширювати їх; виявляти маніпуляції інформацією в процесі аналізу повідомлень електронних медіа; виявляти джерела та авторів інформації, робити коректні посилання, користуватися електронними інструментами для планування й організації свого часу, для онлайн навчання; безпечно і екологічно спілкуватися в соцмережах і вміти захищати особисту інформацію.</p> <p><i>Ставлення:</i> дотримання визначених норм поведінки, безпекових і моральних правил у роботі з інформацією за проблематикою курсу, зокрема дотримання авторського права; відповідальне ставлення до поведінки у соціальних мережах і в мережі Інтернет у цілому.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> електронні цифрові ресурси, цифрові бібліотеки, розроблені вправи та творчі завдання.</p>

6.	Навчання впродовж життя.	<p><i>Уміння:</i> визначати власні навчальні цілі; аналізувати процес власного навчання, відстежувати зміни у сприйнятті інформації; шукати й засвоювати нові знання, набувати нових умінь; критично аналізувати й узагальнювати здобуті відомості й досвід; формувати мотивацію до навчання. , набувати навичок самостійного навчання.</p> <p><i>Ставлення:</i> розуміння необхідності здобуття знань протягом життя, цінності освіти; відкритість до неперервного самонавчання, бажання ділитися знаннями з іншими.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> спеціально розроблені завдання для виявлення й формування мотивації до навчання, організації свого часу та самоорганізації навчальної діяльності.</p>
7.	Інноваційність. Ініціативність і підприємливість	<p><i>Уміння:</i> брати на себе відповідальність, ініціювати зміни, проекти; зважено підходити до ухвалення рішень; розуміти різноманітність й актуальність професій та спеціалізацій, використовувати власний досвід і досвід дорослих для вибору життєвих стратегій; виявляти можливості й загрози для майбутньої професійної та підприємницької діяльності у своєму регіоні; генерувати нові ідеї, оцінювати переваги й ризики, вести перемовини, домовлятися, працювати самостійно і в групі; з допомогою дорослих планувати, організовувати, реалізовувати індивідуальні чи командні проекти (зокрема дослідницько-пошукового характеру), представляти їхні результати.</p> <p><i>Ставлення:</i> ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень; повага до будь-якої праці, гнучкість і відкритість до нового; мотивація до опанування 2-3 різних професій, зокрема робітничих; готовність використовувати досвід, набутий під час вивчення курсу, для самопізнання й досягнення добробуту; розуміння відповідальності за власний добробут у майбутньому; усвідомлення важливості дотримання етичних норм у практичній діяльності.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> особисті історії людей, інформація про традиційні ремесла і промисли регіону, а також його сучасні й перспективні господарські та соціально-економічні потреби і можливості; творчі завдання та інтерактивні вправи, пов'язані із профорієнтацією, підприємливістю та командоутворенням.</p>

8.	Громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей	<p><i>Уміння:</i> толерантно ставитися до розмаїття доквілля, знаходити переконливі приклади вирішення конфліктів; працювати в групі, досягати взаєморозуміння та налагоджувати співпрацю, використовуючи власний і чужий досвід; бути активним і відповідальним членом громади, який знає права людини і громадянина і вміє їх реалізовувати; займатися волонтерською діяльністю; ухвалювати зважені рішення; ефективно співпрацювати з іншими, ініціювати та реалізовувати проекти.</p> <p><i>Ставлення:</i> ідентифікування себе як особистість та як громадянина України; усвідомлення цінності людини (її життя, здоров'я, честі й гідності, недоторканості й безпеки); співпереживання за долю рідних і близьких, інших осіб, що потребують допомоги і підтримки; пошанування досвіду і цінностей власного й інших народів, держав, релігій і культур; толерантне сприйняття і ставлення до життєвої позиції іншого, волонтерство; підтримка громадських проектів та ініціатив. Критичне ставлення до джерел масової інформації.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> розроблені матеріали в НМК, участь у шкільних заходах і акціях, робота в малих групах, проектна діяльність, інтерактивні вправи, кейси, рольові та симуляційні ігри.</p>
9.	Культурна компетентність. Обізнаність та самовираження у сфері культури	<p><i>Уміння:</i> образно мислити та уявляти; інтерпретувати твори мистецтва; розвивати власну національно-культурну ідентичність у сучасному багатокультурному світі засобами мистецтва та мистецької діяльності; окреслювати основні тенденції розвитку теми миру та злагоди в культурі минулого та сьогодення, осмислювати твори мистецтва в історичному контексті, виявляти вплив культури на особу; дотримуватися правил поведінки під час відвідування пам'яток і музеїв, норм традиційного етнічного та сучасного європейського етикету, відвідуючи сусідів чи приймаючи гостей, під час участі в етнічному чи релігійному святі, відвідуванні культових споруд тощо.</p> <p><i>Ставлення:</i> свідоме збереження і розвиток власної національної культури, повага до культур інших народів; відповідальна поведінка та піклування про святі й пам'ятні місця представників різних культур; охорона пам'яток культури й мистецтва; відкритість до міжкультурного діалогу, пошанування місцевих традицій і культур.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> твори мистецтва, творчі проекти, інтерактивні заняття, екскурсійні маршрути, зустрічі з представниками різних культур у форматі «Живої бібліотеки» тощо.</p>

10.	Екологічна компетентність	<p><i>Уміння:</i> надавати допомогу собі й тим, хто її потребує; ухвалювати рішення, обмірковуючи альтернативи і прогнозуючи наслідки для здоров'я, добробуту і безпеки людини та природи, організувати свій режим роботи й відпочинку; піклуватися про екологічність інтер'єру помешкання, в якому живе й навчається, про здорове харчування, заняття спортом, активний відпочинок тощо.</p> <p><i>Ставлення:</i> відповідальне ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших людей; дотримання морально-етичних і правових норм; ціннісне ставлення до довкілля як до потенційного джерела здоров'я, добробуту та безпеки людини і спільноти, усвідомлення важливості бережливого природокористування, відповідальність за власну діяльність у природі; усвідомлення значення здоров'я для самовираження та соціальної взаємодії.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> природоохоронні, соціальні і економічні проєкти, інтерактивні заняття, моделювання ситуацій, відповідні творчі завдання в посібниках.</p>
-----	---------------------------	--

Побудова освітнього процесу на засадах *особистісно-діяльнісного підходу* передбачає, що всі особистісні новоутворення, включаючи ключові та предметні компетентності, набуваються здобувачами освіти в процесі включення у відповідну спеціально організовану діяльність. У ході реалізації Програми це сприятиме підвищенню практичної спрямованості опанування змісту освіти та водночас забезпечуватиме якісно новий рівень процесу виявлення результатів навчання завдяки конкретизації навчальних дій здобувачів освіти як складників ключових і предметних компетентностей. Зміна знанневих орієнтирів навчання на діяльнісні простежується у навчальних дослідженнях, практичних роботах, навчальних проєктах, виконання яких передбачено Програмою.

Програма реалізує психолого-педагогічні **принципи**, які відповідають сучасним тенденціям освіти й розвитку дітей молодшого шкільного віку, а саме:

- єдності цілей освітнього процесу і завдань початкової загальної освіти;
- доцільного поєднання наукової обґрунтованості змісту освіти і можливості практичного застосування її результатів;
- інтеграції змісту, форм, методів, засобів розвитку, виховання і навчання здобувачів освіти;
- орієнтації навчальної діяльності здобувачів початкової загальної освіти з урахуванням вікових особливостей дітей молодшого шкільного віку;
- раціонального співвідношення колективної та самостійної, а також пошукової, дослідницької і творчої діяльності учасників освітнього процесу;
- урахування особливостей кожного регіону;
- орієнтації на позитив;
- особистісно орієнтованої взаємодії дорослих і дітей.

Зміст курсу є інтегрованим. Він систематизує навчальний досвід здобувачів освіти, отриманий у ході вивчення низки навчальних предметів, і містить нові відомості з аксіології, ботаніки, географії, джерелознавства, екології, етики, етнології, зоології, історії, конфліктології, краєзнавства, культурології, медіаосвіти, мистецтвознавства, мовознавства, основ здоров'я, підприємництва, політології, релігієзнавства, таймменеджменту, технологій, фольклористики тощо. Це дозволяє здобувачеві/здобувачці освіти побачити явища навколишнього життя у взаємозв'язках і взаємовпливах. А пріоритетність освітніх завдань через активну практичну діяльність сприятиме формуванню певних навичок і моделей поведінки, спрямованих насамперед на розвиток

особистості, її соціальної компетентності, громадянської відповідальності й повагу до різноманітності.

Відповідно до визначених мети, принципів і підходів до побудови, у Програмі визначено результати навчання в 1 і 2 класах першого циклу початкової загальної освіти кожної освітньої галузі інтегрованого курсу.

Реалізація Програми передбачає, що очікувані навчальні досягнення здобувачів освіти охоплюватимуть такі **складники**:

Ціннісний. Керуючись системою демократичних цінностей, орієнтуватися в проблемах сучасного суспільно-політичного та соціально-економічного життя України, визначати власну позицію, розуміти ієрархію власних цінностей і толерантно ставитися до ієрархії цінностей іншої людини; усвідомлювати цінність розвитку та навколишнього різноманіття.

Діяльнісний (технологічний) – використовувати процедури і технології захисту власних інтересів, прав і свобод – своїх та інших громадян; виконання громадянських обов'язків у межах свого колективу, місцевої громади, держави.

Процесуальний (особистісно-творчий) – в межах чинного законодавства України використовувати способи діяльності й моделі поведінки, що відповідають інтересам самореалізації і захищають права людини та громадянина; робити свідомий вибір і використовувати демократичні технології прийняття індивідуальних та колективних рішень, задовольняючи власні інтереси, інтереси та потреби інших громадян.

Знаннєвий – знання і критичне розуміння себе, мови та комунікації, світу (політики, права, прав людини, культур, релігій, історії, медіа, економіки/ощадливості, оточення, сталого розвитку).

Загальний обсяг навчального навантаження подано у Типовому навчальному плані із зазначенням загальнотижневого навантаження. Типовий навчальний план зорієнтовано на роботу початкової школи з 5-денним навчальними тижнем.

Типовий навчальний план початкової школи з українською мовою навчання для закладів загальної середньої освіти розроблено на основі Базового навчального плану для закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання Державного стандарту початкової загальної освіти.

У Типовому навчальному плані використано надану Державним стандартом початкової загальної освіти можливість здійснення повної або часткової інтеграції різних освітніх галузей.

Мета і завдання мовно-літературної освітньої галузі (українська мова і література) реалізуються через навчальні предмети «Українська мова» (1–4 класи — 5 год/тижд.) і «Культура добросусідства» (1–4 класи — 2 год/тижд.).

Іншомовна освіта як органічна складова мовно-літературної освітньої галузі представлена навчальним предметом «Іноземна мова» (1 клас — 2 год/тижд.; 2–4 класи - 3 год/тижд.).

Мета і завдання математичної освітньої галузі реалізуються через навчальні предмети «Математика» (1–4 класи — 3 год/тижд.) і «Культура добросусідства» (1–4 класи - 1 год/тижд.).

Мета і завдання природничої освітньої галузі реалізуються через навчальний предмет «Культура добросусідства» (1–4 класи — 2 год/тижд.).

Мета і завдання технологічної освітньої галузі реалізуються через навчальний предмет «Культура добросусідства» (1–4 класи - 1 год./тижн.).

Мета і завдання інформатичної освітньої галузі реалізуються через навчальний предмет «Культура добросусідства» (1–4- класи - 1 год./тижн.).

Мета і завдання соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі реалізуються через навчальний предмет «Культура добросусідства» (1–4 класи - 0,5 год./тижн.).

Мета і завдання громадянської та історичної освітньої галузі реалізуються через навчальний предмет «Культура добросусідства» (1–4 класи - 0,5 год./тижн.).

Мета і завдання мистецької освітньої галузі реалізуються через інтегрований предмет «Мистецтво» або окремі предмети «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво» (1–4 класи - 2 год/тижд.).

Мета і завдання фізкультурної освітньої галузі реалізується через навчальний предмет «Фізична культура» (1–4 класи - 3 год/тижд.).

Типовий навчальний план для початкової школи містить інваріантну складову, обов'язкову для виконання закладом загальної середньої освіти. Варіативна складова Типового навчального плану (1–2 класи - 1 год/тижд.; 3–4 класи - 2 год/тижд.) може використовуватися для підсилення предметів інваріантної складової, запровадження факультативів, курсів за вибором, проведення індивідуальних занять та консультацій.

Типовий навчальний план для початкової школи з навчанням українською мовою

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета	Кількість годин на тиждень				
		1клас	2клас	3 клас	4 клас	Разом
Інваріантний складник						
Мовно-літературна	Українська мова	5	5	5	5	20
	Іноземна мова	2	3	3	3	11
Математична	Математика	3	3	3	3	12
Мовно-літературна	Культура добросусідства*	7	8	8	8	31
Математична						
Природнича						
Соціальна і здоров'язберезувальна						
Громадянська та історична						
Технологічна						
Інформатична						
Мистецька	Мистецтво**	2	2	2	2	8
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	3	12

	Усього	20+3	21+3	2 2+3	2 2+3	82 +12
Варіативний складник						
	Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	2	2	6
	Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20	22	23	23	88
	Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	23	25	26	26	100

* Орієнтовний розподіл годин між освітніми галузями в рамках цього інтегрованого предмета: мовно-літературна-2; математична-1; природнича, технологічна, інформатична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична – разом 4 для 1 класу, 5 – для 2–4 класу

** Інтегрований предмет «Мистецтво» або окремі предмети «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво»

*** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються

Мовно-літературна (іншомовна освіта), математична, інформатична, мистецька й фізкультурна освітні галузі, робота за якими не передбачена Програмою інтегрованого курсу «Культура добросусідства», реалізуються відповідно до типової освітньої програми, розробленої авторським колективом учасників проекту «Нова українська школа» під керівництвом Р.Б.Шияна, зокрема:

- Освітньої програми мовно-літературної освітньої галузі (українська мова);
- Освітньої програми мовно-літературної освітньої галузі (іншомовна освіта);
- Освітньої програми математичної освітньої галузі;
- Освітньої програми інформатичної освітньої галузі;
- Освітньої програми мистецької освітньої галузі;
- Освітньої програми фізкультурної освітньої галузі.

Результати навчання і пропонований зміст

Культура добросусідства: Я, моя сім'я та мої сусіди 1 клас

Очікувані результати	Тема	Тиждень навчання (орієнтовний)
<p>Мовно-літературна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>розповідає</i> про свою сім'ю, родину, клас; - <i>розповідає</i>, чому люди перебувають разом, взаємодіють; - <i>пояснює</i> роль і значення доброго сусідства, співробітництва і доброзичливості в родині; у класі; у школі; - <i>сприймає</i> усні репліки й адекватно реагує на усну інформацію в діалозі; - <i>виявляє</i> увагу до монологічного висловлювання; - <i>підтримує</i> й <i>ініціює</i> діалог про права і обов'язки учнів та вчителя; - <i>ставить</i> запитання до усного повідомлення й відповідає на запитання; - <i>висловлює</i> думку про почуте; - на основі тексту <i>малює</i> або <i>добирає</i> ілюстрації до змісту художнього тексту; - <i>розповідає</i>, які змістові осередки є в класній кімнаті; які приміщення є в шкільній будівлі; - <i>обмінюється</i> короткими письмовими повідомленнями (наприклад, піктограми з правилами поведінки в класі, в школі; піктограми з правилами безпечної поведінки в приміщеннях школи (класна кімната, їдальня, бібліотека тощо)); - <i>доречно застосовує</i> графічні зображення смайлів; - <i>розповідає</i> про свої враження від простих медіатекстів, від теми дня (мультфільму); <p><i>досліджує</i> значення слів.</p> <p>Математична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>лічить</i> за правилами лічби об'єкти довкілля удома, в класі, у школі та навколо неї; - <i>визначає</i> числові дані (для відповіді на запитання) про кількісний склад сім'ї, класної спільноти; - <i>здійснює</i> перевірку лічби довільним способом; - <i>оперує</i> числами в межах 10, шукаючи номер кабінету в школі, номер квартири і будинку сім'ї, сусідів, родичів, знайомих; - <i>уживає</i> в мовленні порядкові числівники, встановлюючи порядковий номер суб'єкта/об'єкта (учнів, меблів, кабінетів) відносно іншого; - <i>встановлює</i> відносне розміщення об'єктів на площині та у просторі класу та школи (лівіше, правіше, вище, нижче тощо). <p>Природнича освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>розпізнає</i> об'єкти довкілля у школі та навколо неї за певними властивостями; - <i>розуміє</i>, що Сонце є джерелом світла і тепла; - <i>проводить</i> (самостійно або в групі) прості спостереження; 	<p>Я і моя родина. Наш клас і школа</p>	<p>1–2</p>

- *спостерігає* за рухом Сонця і пояснює, чому утворюється тінь;
- *описує* (самостійно або з допомогою вчителя), як виникають «сонячні зайчики».

Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *залучає* людей, зокрема й тих, які відрізняються від нього/неї, до спілкування, гри, навчання;
- *уважно вислуховує* думку співрозмовника;
- *надає* допомогу тим, хто її потребує, і висловлює вдячність за підтримку;
- *встановлює* дружні стосунки з дітьми своєї та іншої статі, расової та культурної належності, з дітьми з інвалідністю;
- *усвідомлює* свої бажання й може про них розповісти;
- *висловлює* свій погляд на ситуацію, шануючи гідність інших;
- *розрізняє* родинні зв'язки, дружні, ділові стосунки;
- *пояснює* важливість навчання у школі для власного добробуту;
- *визначає*, що може призвести до небезпеки в класі;
- *пояснює*, що робити в ситуації небезпеки в школі;
- *пояснює*, як правила та їх дотримання впливають на безпеку в довкіллі, зокрема вдома, у школі;
- *дотримується* правил поведінки під час уроку, перерви, прогулянок, екскурсій, в їдальні тощо;
- *пояснює* вибір безпечної дороги до / зі школи з урахуванням правил дорожнього руху;
- *пояснює* найважливіші правила пішохода;
- *розрізняє* деякі знаки та символи дорожнього руху (знак «Школа», «Пішохідний перехід» та ін.);
- *демонструє*, як попросити допомоги за потреби;
- *розпізнає*, до чого можна торкатися, а до чого не можна в жодному разі;
- *визначає* коло осіб у школі і вдома, які можуть надати допомогу в разі небезпеки;
- *розповідає* про правильну поставу;
- *вчиться контролювати* власну поставу.

Громадянська та історична освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *розповідає* про себе, свою родину;
- *описує* себе;
- *розповідає* про свої уподобання та очікування;
- *розробляє* спільно з однолітками правила класу, переконує, що вони потрібні та дотримується їх;
- *пояснює* значення навчання у школі;
- *перелічує* речі, необхідні для навчання у школі;
- *розпізнає* вчинки, які підтримують або ображають інших;
- *досліджує* неповторність людини на прикладі родини і *розповідає* про це.

Технологічна освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *називає* матеріали та інструменти, необхідні для виготовлення виробів на уроці;
- *пояснює* правила організації робочого місця на уроці;
- *з допомогою* дорослих *виконує* найпростіші дії у побуті

<p>(упорядковує особисті речі);</p> <ul style="list-style-type: none"> - спільно з дорослими <i>організовує</i> та <i>прибирає</i> своє робоче місце відповідно до власних потреб та визначених завдань; - <i>обирає</i> безпечні прийоми праці під час застосування інструментів та пристосувань; - <i>створює</i> виріб за зразком (шаблоном) самостійно чи з допомогою дорослих із використанням паперу, картону чи природних матеріалів. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>пояснює</i>, чому люди стають товаришами, однодумцями, друзями; - <i>розуміє</i> відмінність між вербальним і невербальним мовленням; - <i>користується</i> правилами вербального і невербального етикету під час знайомства з іншими людьми; - <i>обирає</i> лексику і несловесні засоби (жести, міміку тощо), які відповідають ситуації спілкування; - <i>активно реагує</i> на усні репліки однокласників (вітання, знайомство, запитання, прохання, прощання); - <i>уживає</i> форму кличного відмінка іменника для звертання по імені до іншої особи, уживає ввічливі слова; - <i>відтворює</i> емоції літературних персонажів під час інсценізації, гри; - <i>аналізує</i> вчинки улюблених героїв; - словесно <i>моделює</i> власну поведінку, беручи за приклад вчинки персонажів; - <i>ділиться</i> власними враженнями (почуттями та емоціями) від змісту прочитаного художнього тексту; - <i>висловлює</i> свої уподобання щодо прочитаного, почутого; - <i>знаходить</i> відповідність між подіями у творі і власним досвідом; - <i>створює</i> власні мирилки. <p>Математична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>визначає</i> числові дані (для відповіді на запитання) про кількісний склад класної спільноти, учнів, учениць; - <i>уживає</i> в мовленні порядкові числівники, встановлюючи порядковий номер при лічбі однокласників, друзів, приятелів; - <i>зчитує</i> дані зі схем (вправа «Кола Ойлера Вена»); - <i>розв'язує</i> проблемні ситуації з опорою на прості математичні моделі (як поділитись з приятелем, коли у тебе 1 бутерброд, цукерка тощо); - <i>ділить</i> конкретні об'єкти навпіл (бутерброд, булочку тощо); - <i>демонструє</i>, що таке цілий предмет і його половина; - <i>відтворює</i> лічилки, використовує їх у грі. <p>Природнича освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>пояснює</i>, що люди і тварини бачать і сприймають світ по-різному; - <i>розповідає</i>, якими органами чуття користувався/користувалася для пізнання навколишнього світу; - <i>розуміє</i> відмінності у сприйнятті навколишнього світу людиною і тваринами; - <i>розрізняє</i> свійських і диких тварин. 	<p>Учуся знайомитися й приятелювати з однолітками</p>	<p>3</p>

<p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - описує зміни власних емоцій і почуттів у різних життєвих ситуаціях; - розпізнає емоції і почуття співрозмовника і пояснює власну реакцію на них; - моделює ситуації / грає в рольові ігри, у яких підтримує та підбадьорює інших; - порівнює вплив різних емоцій та почуттів на себе та інших; - пояснює, чому треба ставитися з повагою до інших осіб, їхнього походження; - пояснює, спираючись на власний досвід та на приклади літературних героїв, персонажів мультфільмів тощо, як він/вона розуміє, що кожен учинок має наслідки; - встановлює дружні стосунки з дітьми своєї та іншої статі, расової та культурної належності, з дітьми з інвалідністю; - пояснює правила моральної поведінки вдома, у школі; - дотримується правил етичної поведінки під час спілкування з однолітками та дорослими в різних життєвих ситуаціях; - об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри. <p>Громадянська та історична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - пояснює важливість співпраці з іншими; - домовляється з однокласниками про доброзесні правила взаємодії, дотримується досягнутих домовленостей, пояснює, чому це важливо; - розмірковує, чому люди стають друзями / опонентами; - розпізнає вчинки і слова, які можуть підтримати або образити; - розповідає про свої зацікавлення, про те, як йому/їй подобається проводити дозвілля; - моделює в ході рольових ігор поведінку, яка підтримує та підбадьорює інших. <p>Технологічна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - організовує робоче місце з допомогою дорослих; - виконує практичні завдання у побуті (упорядковує особисті речі); - використовує безпечні прийоми праці під час застосування інструментів та пристосувань; - має загальне уявлення про якість паперу, його властивості; - називає способи рвання паперу та вміє їх застосовувати; - пояснює особливості наклеювання відірваних частин паперу; - називає послідовність дій під час виготовлення аплікації з рваних частин паперу; - вміє виготовляти аплікації з рваних частин паперу; - презентує результати власної творчості. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - розповідає про значення мови у житті людей; - розуміє, що всі люди мають право на спілкування рідною мовою; - застосовує рідну мову в різних ситуаціях спілкування з однокласниками, вчителем, рідними; - розповідає про значення ввічливих слів у власному мовленні; 	<p>Рідна мова, державна мова, мови наших сусідів</p>	<p>4</p>

<ul style="list-style-type: none"> - <i>демонструє</i> відкритість до етнокультурного різноманіття; - <i>вживає</i> прості висловлювання «мовою сусідів» та іноземною мовою в умовах опосередкованого міжкультурного спілкування; - <i>дотримується</i> норм мовленнєвого етикету у спілкуванні з людьми різних культур; - <i>висловлює</i> власні зацікавлення творами, написаними мовами наших сусідів; - <i>поповнює</i> свій словниковий запас. <p>Математична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>лічить</i> за правилами лічби (слова у реченнях, що означають одне й те саме, але різними мовами); - <i>визначає</i> числові дані (для відповіді на запитання) про кількісний склад учнів, які знають / розуміють мови: українську, англійську, німецьку тощо; <i>складає</i> діаграми (наприклад, за допомогою цеглинок ЛЕГО); - <i>здійснює</i> перевірку лічби довільним способом; - <i>зчитує</i> дані зі схем (вправа «Кола Ойлера Вена»); - <i>порівнює</i> числа (наприклад, порівнює, скільки дітей вивчає англійську мову, а скільки – німецьку). <p>Природнича освітня галузь <i>Учень/учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>розрізняє</i> звуки мовлення і звуки природи, шуми; - <i>пояснює</i>, що люди сприймають звуки по-різному; - <i>розповідає</i>, як по-різному звуки природи і шуми впливають на людей; - <i>групує</i> об'єкти навколишнього світу за однією або кількома ознаками; - <i>розповідає</i>, чи є «мова» у свійських і диких тварин, рослин; - <i>називає</i> органи чуття, які знадобляться для дослідження. <p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>пояснює</i> вплив слова на емоційний стан людини; - <i>пояснює</i> значення спілкування з природою для здоров'я людини; - <i>об'єднується</i> з іншими дітьми у групу для навчання та гри. <p>Громадянська та історична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>розповідає</i>, яким чином державна мова об'єднує всіх мешканців країни і чому кожен/кожна має її знати; - <i>використовує</i> ввічливі слова у повсякденному спілкуванні. <p>Технологічна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>характеризує</i> специфіку різання паперу ножицями по прямій лінії та по лінії згину; - <i>добирає</i> інструменти та пристосування для різання паперу; - <i>називає</i> способи нанесення зображення на папір; - <i>володіє</i> навичками копіювання найпростіших форм за допомогою шаблону та створення з вирізаних форм аплікацій; - <i>виконує</i> аплікацію з вирізаних форм. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>висловлює</i> власні зацікавлення творами, написаними мовами 	<p>Як спілкуватися різними</p>	<p>5</p>

<p>наших сусідів;</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>визначає</i> роль мови для дієвого спілкування та культурного самовираження; - <i>вживає</i> українську мову у щоденному спілкуванні; - <i>використовує</i> етикетні слова мовами своїх найближчих сусідів; - <i>дотримується</i> норм мовленнєвого етикету в різних культурах краю; - <i>використовує</i> лексику і несловесні засоби (жести, міміка тощо) відповідно до ситуації спілкування; - <i>уживає</i> відповідну до ситуації спілкування лексику і несловесні засоби (жести, міміку тощо); - <i>розуміє</i> важливість вербальної і невербальної комунікації для ефективного міжкультурного спілкування; - <i>розповідає</i> про себе та передає інформацію через малюнки. <p>Математична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>лічить</i> за правилами лічби (складає перелік способів, якими ми можемо комунікувати, перелік слів/висловів привітань, звертань); - <i>співвідносить</i> кількість з відповідним натуральним числом і навпаки; - <i>зчитує</i> дані зі схематичного рисунка; - <i>читає</i> і <i>записує</i> натуральні числа цифрами до 10; - <i>утворює</i> натуральні числа прилічуванням і відлічуванням одиниці. <p>Природнича освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>розрізняє</i> свійських, диких тварин та домашніх улюбленців; - <i>використовує</i> інформацію із запропонованих іншими джерел (фільми, ілюстрації); - <i>розповідає</i> про спостереження за поведінкою домашніх улюбленців та пояснює власні емоції від побаченого; - <i>співвідносить</i> об'єкти живої природи з їхніми зображеннями; - <i>розповідає</i> про можливі загрози з боку тварин і пояснює, як діяти в разі загрози. <p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>виражає</i> словесно і несловесно потреби, бажання, почуття; - <i>дотримується</i> правил етичної поведінки під час спілкування з однолітками та дорослими в різних життєвих ситуаціях; - <i>розпізнає</i> емоції і почуття власні та співрозмовника і пояснює реакцію на них; - <i>розмірковує</i> про рівні права і можливості, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети; - <i>встановлює</i> дружні стосунки з носіями своєї та іншої мови; - <i>має</i> мотивацію до вивчення інших мов. <p>Громадянська та історична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>взаємодіє</i> з однолітками під час гри та навчання засобами вербальної та невербальної комунікації; - <i>виокремлює</i> незрозумілі слова і з допомогою дорослих, встановлює їхній зміст; - <i>розпізнає</i> вчинки і слова, які можуть підтримати або образити. 	<p>мовами. Вербальна і невербальна комунікації</p>	
--	---	--

<p>Технологічна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - розкриває значущість раціонального використання паперу; - називає способи згинання паперу; - має загальне уявлення про техніку оригамі; - називає послідовність дій під час згинання паперу; - створює найпростіші вироби технікою оригамі. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - розповідає про свій рідний край; - пояснює, що таке рідний край (мала батьківщина); - висловлює думку про те, що таке Батьківщина; - розповідає про державні символи України; - обмінюється повідомленнями на теми, які викликають зацікавлення; - ставить запитання з метою уточнення отриманої інформації; - демонструє вміння відстоювати власну думку; - передає цікаву інформацію співрозмовнику; - називає у словах відомі букви; - експериментує зі словами в мовних іграх (наприклад, край, краї, країна, Україна); - добирає ілюстрації на основі почутого; - висловлює думки щодо змісту простих медіатекстів. <p>Математична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - визначає числові дані (для відповіді на запитання); - уживає в мовленні порядкові числівники, встановлюючи порядковий номер при лічбі назв населених пунктів свого краю, областей України, обласних міст тощо; - розв'язує проблемні ситуації з опорою на прості математичні моделі. <p>Природнича освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - спостерігає за осінніми змінами в природі рідного краю; - ознайомлюється з картами України та області, показує розташування на них своєї області та району (міста); - розповідає про свій рідний край як про частину України; - розрізняє живі і неживі природні об'єкти рідного краю; - запитує, щоб довідатися більше про назви природних об'єктів свого населеного пункту. <p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ідентифікує себе як учасника / учасницю громади свого краю та громадянина / громадянку України; - об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри; - розвиває вміння і навички, необхідні для подальшої навчальної діяльності. <p>Громадянська та історична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - розповідає простими словами про Україну та про свій регіон; - розпізнає державні символи України, шанобливо ставиться до них; 	<p>Мій край – частина України</p>	<p>6</p>

<ul style="list-style-type: none"> - називає та описує місце свого проживання; - орієнтується у близькому до місця проживання середовищі; - розмірковує про цінність і ресурс культурного розмаїття різних народів, що живуть в Україні. <p>Технологічна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про підготовку природних матеріалів до роботи; - розкриває призначення інструментів для роботи; - пояснює послідовність дій під час виготовлення виробів з природних матеріалів; - виготовляє аплікації з природних матеріалів на площині з використанням клею. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вступає в діалог на теми, які викликають зацікавлення; - розширює власний словниковий запас; - фіксує графічно (малює) інформацію на основі тексту; - обмінюється короткими усними повідомленнями про водойми свого регіону; - створює невеликі та нескладні за змістом усні висловлювання про дбайливе ставлення до водних багатств; - пояснює, що таке «зелені» острови; - повідомляє результати дослідження. <p>Математична освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - порівнює об'єкти навколишнього світу за довжиною, місткістю (об'ємом); - виконує дії додавання і віднімання з іменованими числами, поданими в однакових одиницях вимірювання; - розв'язує проблемні ситуації зі свого життя, що містять групи пов'язаних між собою величин (довжини, місткості (об'єму)); - здійснює вимірювання місткості, маючи вільний доступ до необхідних вимірювальних приладів (банка, мензурка) та різного роду нестандартних мірок / підручних засобів (склянка, горнятко, ложка тощо). <p>Природнича освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розрізняє живі і неживі природні об'єкти; - співвідносить об'єкти та явища живої і неживої природи з їхніми зображеннями/описами і навпаки; - запитує, щоб довідатися більше про природні і штучні водойми; - пояснює важливість впливу питної води та «зелених островів» на організм людини; - дізнається, чому і як потрібно ощадно використовувати природні ресурси – воду, зелені насадження тощо; - розповідає про правила поведіння під час відпочинку на природі (в лісі, біля водойм) та застосовує їх на практиці; - прибирає за собою сміття й намагається його сортувати; - бере участь разом із дорослими в безпечних екологічних акціях на захист довкілля (прибирання сміття, посадка дерев, квітів, розчистка джерел тощо); - описує об'єкти природи своєї місцевості за певними ознаками; 	<p>Вода. Водойми. «Зелені» острови мого населеного пункту</p>	<p>7–8</p>

<p>- називає природні і створені людиною об'єкти довкілля.</p> <p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пояснює, спираючись на власний досвід та на приклади літературних героїв, персонажів мультфільмів тощо, як він/вона розуміє, що кожен учинок має наслідки. <p>Громадянська та історична освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пояснює, чому природа важлива для людини; - знає, чому і як потрібно ощадно використовувати природні ресурси: воду, зелені насадження; - пояснює, чому зберігати природу – обов'язок кожного. <p>Технологічна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про підготовку природних матеріалів до роботи; - розповідає про призначення інструментів для роботи; - називає послідовність дій під час виготовлення виробів з природних матеріалів; - виготовляє аплікації з природних матеріалів на площині з використанням клею. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пояснює, навіщо люди дають назви; - розповідає, як називається вулиця, на якій живе; - правильно вимовляє назву свого населеного пункту, вулиці; - записує назву свого населеного пункту, вулиці друкованими буквами; - ставить запитання для уточнення почутої інформації; - виявляє зацікавлення до усного повідомлення; - виокремлює для себе цікаву інформацію та ділиться нею з іншими; - розуміє зміст прочитаного; - звертається до дорослих за підтвердженням правдивості інформації. <p>Математична освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лічить за правилами лічби об'єкти навколишнього світу – будинки, назви вулиць тощо (розташовані послідовно, по колу, хаотично); - перетворює почуту/побачену інформацію у схему; - уживає в мовленні порядкові числівники, встановлюючи порядковий номер об'єкта відносно іншого; - встановлює відносне розміщення об'єктів на площині та у просторі (лівіше, правіше, вище, нижче тощо), використовуючи математичну мову; - розрізняє поняття точка, пряма, крива та ламана; - вимірює довжини предметів або відрізків; - будує відрізки заданої довжини. <p>Природнича освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вчиться пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження і дослідження; 	<p>Назви довкола мене. Історія назви мого населеного пункту, вулиці</p>	<p>9</p>

<p>- <i>цікавиться</i> походженням назв географічних об'єктів, об'єктів живої та неживої природи своєї місцевості;</p> <p>- <i>розповідає</i> про назви населених пунктів, вулиць, об'єктів живої і неживої природи у своєму населеному пункті та пояснює походження деяких з них.</p> <p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <p>- <i>усвідомлює</i> важливість дотримання правил безпечної поведінки на дорозі, вулиці;</p> <p>- <i>демонструє</i> поведінку, яка запобігає або зменшує ризики для життя і здоров'я під час дорожнього руху;</p> <p>- <i>об'єднується</i> з іншими дітьми у групу для навчання та гри.</p> <p>Громадянська та історична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <p>- <i>розпитує</i> старших людей про походження місцевих назв населених пунктів;</p> <p>- <i>висловлює</i> припущення про правдивість інформації;</p> <p>- <i>встановлює</i> послідовність подій (раніше/пізніше, до/після, давно/недавно);</p> <p>- <i>пояснює</i>, як події пов'язані між собою;</p> <p>- <i>дотримується</i> правил поведінки під час прогулянок та екскурсій.</p> <p>Технологічна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <p>- <i>моделює</i> та <i>конструює</i> виріб з деталей конструктора, користуючись графічним зображенням схем, за власним задумом самостійно чи з допомогою дорослих;</p> <p>- <i>демонструє</i> результати власної діяльності самостійно чи з допомогою дорослих;</p> <p>- <i>описує</i>, спираючись на запитання дорослих, чого хотів / -ла досягти.</p>		
<p>Мовно-літературна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <p>- <i>пояснює</i>, навіщо людям гроші;</p> <p>- <i>сприймає</i> усну інформацію;</p> <p>- <i>називає</i> номінали купюр національної валюти України;</p> <p>- <i>надає</i> елементарні відомості про історію національної грошової валюти;</p> <p>- <i>будує</i> діалог на теми, які викликають зацікавлення;</p> <p>- <i>створює</i> прості медіатексти з допомогою дорослого.</p> <p>Математична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <p>- <i>збирає</i> дані, що відображають повсякденні проблеми, на основі запропонованого опитувальника (два-три запитання);</p> <p>- <i>оперує</i> грошима, здійснюючи покупки у крамницях (справжніх та уявних), продаж і покупки на шкільних ярмарках тощо;</p> <p>- <i>розуміє</i> поняття «решта»;</p> <p>- <i>здійснює перевірку</i> решти довільним способом.</p> <p>Природнича освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <p>- <i>розповідає</i>, чому потрібно ощадливо використовувати воду, електроенергію та тепло вдома і в школі;</p>	<p>Назви довокола мене. Гроші. Секрети гривні</p>	<p>10</p>

<p>- <i>пояснює</i>, як бережливе ставлення до предметів побуту зберігає природні ресурси;</p> <p>- <i>дотримується</i> елементарних правил економії води та електроенергії у побуті та у школі.</p> <p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <p>- <i>пояснює</i> значення грошей та матеріальних цінностей;</p> <p>- <i>складає</i> перелік речей, необхідних для конкретної життєвої ситуації;</p> <p>- <i>пояснює</i>, чому люди купують товари;</p> <p>- <i>розмірковує</i> над вибором перспективи витрачання та заощадження, <i>вчиться</i> протистояти щоденним спокусам та досягати кінцевої мети;</p> <p>- <i>практикує</i> свідоме ставлення до грошей;</p> <p>- <i>пояснює</i>, якою має бути підприємлива людина;</p> <p>- <i>пояснює</i>, чому важливо поважати чужу власність;</p> <p>- <i>визнає</i> важливість помірності у споживанні послуг та продукції;</p> <p>- <i>уникає</i> виявів неповаги та приниження у власній поведінці;</p> <p>- належно <i>реагує</i> на цькування, тиск та приниження;</p> <p>- <i>визначає</i> дії, які його / її ображають;</p> <p>- <i>пояснює</i>, до кого можна звернутися по допомогу, якщо когось ображають або принижують;</p> <p>- <i>обстоює</i> думку, що не треба замовчувати негідної поведінки інших.</p> <p>Громадянська та історична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <p>- <i>розрізняє</i> теперішнє, минуле і майбутнє;</p> <p>- <i>розпитує</i> старших людей про минуле;</p> <p>- <i>розрізняє</i> номінали купюр національної валюти України, зображення на купюрах;</p> <p>- <i>розрізняє</i> казкові події та події минулого.</p> <p>Технологічна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <p>- <i>моделює</i> та <i>конструює</i> виріб з деталей конструктора, користуючись графічним зображенням схем, за власним задумом самостійно чи з допомогою дорослих;</p> <p>- самостійно чи з допомогою дорослих <i>демонструє</i> результати власної діяльності;</p> <p>- <i>описує</i>, спираючись на запитання дорослих, чого хотів / -ла досягти.</p>		
<p>Мовно-літературна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <p>- <i>веде</i> діалог на запропоновану тему;</p> <p>- <i>пояснює</i>, навіщо людям імена та прізвища;</p> <p>- <i>розповідає</i> про історію свого імені та прізвища;</p> <p>- <i>друкує</i> своє ім'я та прізвище на власних роботах (наприклад, малюнках);</p> <p>- <i>сприймає</i> на слух казку і бере участь у її обговоренні;</p> <p>- <i>ділиться</i> власними почуттями та емоціями від прослуханого;</p> <p>- <i>пов'язує</i> почуту інформацію з відповідними життєвими ситуаціями;</p> <p>- <i>передає</i> інформацію про ім'я та прізвище в різних формах</p>	<p>Історія наших імен і прізвищ</p>	<p>11</p>

<p>(малюнком, графічно, усно).</p> <p>Математична освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>зіставляє</i> римську і арабську нумерацію; - <i>збирає</i> дані, що відображають повсякденні проблеми, на основі запропонованого опитувальника (два-три запитання); - <i>розв'язує</i> проблемні ситуації з опорою на прості математичні моделі. <p>Природнича освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>вирізняє</i> імена та прізвища, що мають походження від назв об'єктів природи; - <i>називає</i> 2–3 імені, присвячених явищам природи. <p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>розуміє</i>, навіщо людині ім'я; - <i>пояснює</i>, чому кожна людина має право на ім'я, а також на запис її прізвища та імені відповідно до своєї національної традиції; - з повагою <i>ставиться</i> до будь-яких імен та прізвищ, зокрема й іншомовного походження, а також незвичних чи застарілих; - <i>дотримується</i> правил етичної поведінки під час спілкування з однолітками та дорослими в різних життєвих ситуаціях. <p>Громадянська та історична освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>пояснює</i>, як події пов'язані між собою; - <i>розрізняє</i> теперішнє, минуле і майбутнє; - <i>досліджує</i> походження свого імені та прізвища; - <i>розпитує</i> старших людей про минуле. <p>Технологічна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>характеризує</i> пластилін як матеріал для ліплення; - <i>добирає</i> матеріали, інструменти та пристосування, необхідні для виготовлення виробів; - <i>називає</i> інструменти та пристосування для виготовлення виробів з пластиліну; - <i>розкриває</i> послідовність дій під час виготовлення виробів з пластиліну на площині; - <i>виготовляє</i> вироби з пластиліну на площині; - <i>володіє</i> навичками виготовлення виробів з пластиліну на площині за власним задумом. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>розмірковує</i>, якими мають бути взаємини між батьками і дітьми; - <i>пояснює</i>, чому потрібно з повагою ставитися до старших; - <i>пояснює</i> правила моральної поведінки вдома; - <i>добирає</i> приклади із власного досвіду, які свідчать про його / її ставлення до людей літнього віку; - <i>обґрунтовує</i>, що подобається з почутого, а що – ні; - <i>ділиться</i> власними почуттями та емоціями від прослуханого та побаченого; - <i>експериментує</i> зі словами, фразами в мовних іграх. <p>Математична освітня галузь</p>	<p>Вік. Ставлення до батьків і літніх людей</p>	<p>12</p>

<p><i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - визначає вікові періоди; - розуміє поняття «пара»; - розуміє і зіставляє парні і непарні числа; - лічить парами; - зіставляє поняття «старший-більший» - розв'язує проблемні ситуації з опорою на прості математичні моделі. <p>Природнича освітня галузь</p> <p><i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - розуміє, що об'єкти живої природи мають певний життєвий цикл; - називає окремі ознаки живих організмів; - описує етапи розвитку рослин і тварин; - розуміє, що на певних етапах розвитку живі організми потребують сторонньої допомоги (турботи, піклування тощо). <p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь</p> <p><i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - пояснює значення рідних людей для кожної людини; - пояснює, які почуття пов'язують його / її з близькими людьми, висловлює припущення про те, чим вони зумовлені; - розмірковує над ставленням батьків до дітей і дітей до батьків, до старших і молодших дітей у родині; - описує узвичаєні правила життя своєї сім'ї, пояснює їхнє значення для себе; - розрізняє ситуації, коли він / вона або інші люди потребують допомоги; - добирає приклади із власного досвіду, які свідчать про його / її відповідальне ставлення до людей літнього віку; - складає перелік чеснот / рис характеру, якими має володіти людина. <p>Громадянська та історична освітня галузь</p> <p><i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - дотримується правил поведінки, що засвідчують повагу до інших осіб; - описує й обмірковує свої права й обов'язки в сім'ї; - розмірковує про ситуації, коли дорослим та одноліткам потрібна допомога; - розповідає, як саме надає допомогу тим, хто її потребує, і висловлює вдячність за підтримку. <p>Технологічна освітня галузь</p> <p><i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - разом із дорослими планує та реалізовує найпростіші трудові дії (доглядає за рослинами, які вирощує); - володіє навичками співпраці в парі, групі та колективі; - має загальні уявлення про організацію праці; - характеризує види діяльності та результати праці; - аналізує та узагальнює побачене під час екскурсії. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь</p> <p><i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - розповідає про своє родовідне дерево; - перетворює усну інформацію на основі фактичного змісту (хто?, що?, де?, коли?); 	<p>Мій родовід. Звідки родом мої предки</p>	<p>13</p>

- виокремлює з почутого цікаву для себе інформацію та передає її іншим особам;

- малює на основі почутого;
- пояснює власні думки, прислухається до думки іншого;
- розширює власний словниковий запас;
- пояснює зміст прочитаного;
- розповідає про власні почуття та емоції від прочитаного тексту;
- на основі власного дослідження фіксує інформацію графічно.

Математична освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- визначає вікові періоди;

- користується календарем для відстеження подій у своєму житті;

- встановлює відносне розміщення об'єктів на площині та у просторі (лівіше, правіше, вище, нижче тощо), використовуючи математичну мову;

- володіє навичками додавання і віднімання одноцифрових чисел у межах 10.

Природнича освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- спостерігає будову та називає органи квіткових рослин;

- досліджує склад ґрунту;

- використовує інформацію про ґрунт із запропонованих іншими джерел (фільми, ілюстрації тощо);

- пояснює значення ґрунту для життя рослин;

- вирощує кімнатну рослину, спостерігає етапи її розвитку та розповідає про результат.

Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- розрізняє родинні зв'язки, дружні, ділові стосунки та подружнє життя;

- залучає родичів до спілкування, навчання;

- складає разом із рідними своє родовідне дерево;

- висловлює свої думки, почуття про свій родовід;

- розмірковує над розкриттям понять сім'я, родина, покоління, рід, родовідне дерево; над цінністю родинних зв'язків і взаємопідтримки.

Громадянська та історична освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- пояснює, як події пов'язані між собою;

- розрізняє теперішнє, минуле і майбутнє;

- розпитує старших людей про минуле;

- залучає родичів до спілкування, навчання, зокрема до роботи з картою, складання родовідного дерева;

- висловлює свої думки, почуття про свій родовід;

- набуває умінь і навичок, необхідних для розвитку навчальної впевненості, зокрема, для роботи з мапою, пошуку місць минулого і сучасного проживання своїх родичів.

Технологічна освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- має уявлення про колір і розмір паперу, симетричні форми виробів;

- наводить приклади симетрії в природі;

<ul style="list-style-type: none"> - <i>розуміє</i> послідовність дій під час виготовлення простих симетричних форм; - <i>володіє</i> навичками вирізання деталей виробів простої симетричної форми; - <i>створює</i> аплікації з простих симетричних форм. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>висловлює</i> власні думки про те, як люди стають сусідами; - <i>розповідає</i> про своїх сусідів; - <i>висловлює</i> власні думки щодо змісту усного повідомлення; - <i>експериментує</i> зі словами у мовних іграх; - <i>розповідає</i> про власні відчуття та емоції від прочитаного; - <i>описує</i> за малюнком національні костюми різних спільнот, що мешкають у рідному краї; - <i>використовує</i> рідну мову в різних життєвих ситуаціях, в освітньому процесі, культурному житті громади; - <i>виконує</i> звуко-буквений аналіз слів. <p>Математична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>читає</i> і <i>записує</i> математичні вирази: сума і різниця; - <i>володіє</i> навичками додавання і віднімання одноцифрових чисел у межах 10; - <i>розв'язує</i> проблемні ситуації з опорою на прості математичні моделі. <p>Природнича освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>спостерігає</i> за змінами у природі взимку; - <i>називає</i> представників рослинного і тваринного світу своєї місцевості та описує одного-двох з них; - <i>підкується</i> про зимуючих птахів своєї місцевості. <p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>пояснює</i>, чому люди перебувають разом, взаємодіють; значущість уважного та поважного ставлення до інших; - <i>переконує</i> у важливості поваги до інших, спираючись на власний досвід і доступні джерела (почуте, прочитане); - <i>висловлює</i> свої думки про якості добрих сусідів; - <i>називає</i> представників різних культур, які живуть у регіоні; - <i>розвиває</i> навички міжкультурного спілкування; - <i>працює</i> самостійно і в групі; - <i>цінує</i> мир і злагоду в колективі, громаді; - <i>демонструє</i> повагу до інших і позитивне ставлення до етнокультурних відмінностей оточення; відкритість до культурного різноманіття; - <i>розмірковує</i> про цінність і ресурс культурного розмаїття різних народів та <i>ідентифікує</i> себе як громадянина/громадянку України; - <i>залучає</i> людей, зокрема й тих, які відрізняються від нього/неї, до спілкування, гри, навчання. <p>Громадянська та історична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>пояснює</i>, чому люди перебувають разом, взаємодіють; значущість уважного ставлення до інших; 	<p>Мої сусіди. Як ми стали сусідами. Національні барви рідного краю</p>	<p>14</p>

<ul style="list-style-type: none"> - <i>справедливо</i> ставиться до інших осіб; - <i>висловлює</i> свої думки про те, які якості повинні мати добрі сусіди; - <i>називає</i> представників різних культур, які живуть у регіоні; - <i>звертається, вітається, прощається</i>, дотримуючись норм мовленнєвого етикету національних меншин і представників діаспор у регіоні, корінних народів України; - <i>демонструє</i> відкритість до міжкультурного спілкування та різноманіття; - <i>розмірковує</i> про важливість миру та злагоди в колективі, громаді. <p>Технологічна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>має</i> загальне уявлення про аплікації з паперу; - <i>називає</i> види аплікацій; - <i>знає</i>, що таке конструктивний малюнок виробу; - <i>розкриває</i> послідовність дій під час створення аплікацій; - <i>володіє</i> навичками виготовлення натюрморту, пейзажу, сюжетних композицій. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>розповідає</i>, які бувають свята; - <i>записує</i> друкованими буквами назви улюблених свят своєї родини; - <i>визначає</i> спільне в традиціях святкування у різних народів; - <i>розповідає</i> про символи найпоширеніших свят; - <i>збагачує</i> власний словниковий запас; - <i>фіксує</i> інформацію в таблицях, схемах з допомогою вчителя / вчительки; - <i>складає</i> розповідь за ілюстрацією; - <i>створює</i> прості медіатексти з допомогою дорослого; - <i>створює</i> прості візуальні медіапродукти (книжечку, колаж) з допомогою вчителя / вчительки. <p>Математична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>користується</i> годинником і календарем для визначення часу та планування своєї діяльності, спостережень за явищами природи тощо; - <i>знаходить</i> число, яке на кілька одиниць більше (менше) за дане; - <i>застосовує</i> різні способи виконання арифметичних дій додавання та віднімання з числами під час розв'язування завдань та конкретних життєвих проблем, описаних у математичних задачах; - <i>порівнює</i> числа (знаки рівності «=» і нерівності «<, >»). <p>Природнича освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>знає</i>, що таке річний календар природи, і називає пори року та їх ознаки; - <i>розуміє</i> і <i>пояснює</i> шкоду для природного довкілля від використання живої ялинки під час новорічних свят; - <i>працює</i> самостійно і в групі; - <i>пропонує</i> способи повторного використання речей та матеріалів. <p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь</p>	<p>Розмаїття культур мого краю. Свята</p>	<p>15–16</p>

<p><i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>пояснює</i>, чому треба ставитися з повагою до інших осіб, їхнього походження, культури; - <i>розирає</i> уявлення про різноманіття культур і релігій у регіоні через календарні та релігійні свята; - <i>виявляє</i> відкритість до культурного різноманіття та переконань інших, світогляду та дій; - <i>опановує</i> елементарні правила етикету при відвідуванні свят своїх друзів, однокласників, сусідів; - <i>знаходить</i> спільне й відмінне в різних культурах (зокрема, традиціях святкування свят). <p>Громадянська та історична освітня галузь</p> <p><i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>проявляє</i> інтерес до родинних і шкільних традицій; - <i>виявляє</i> інтерес до української національної культури та етнічних культур, які представлені в родині; - <i>виявляє</i> повагу до звичаїв, традицій свого народу та людей інших національностей. <p>Технологічна освітня галузь</p> <p><i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>має</i> загальні уявлення про орнамент; - <i>називає</i> види орнаменту; - <i>пояснює</i>, що таке декоративно-ужиткове мистецтво; - <i>розкриває</i> послідовність дій під час виготовлення орнаментів; - <i>виготовляє</i> орнаменти на прямокутній та круглій основах. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь</p> <p><i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>пов'язує</i> інформацію з тексту з відповідними життєвими ситуаціями; - <i>визначає</i> головне і другорядне в тексті; - <i>розповідає</i> про власні уподобання в природному довкіллі; - <i>описує</i> винаходи людства; - <i>добирає</i> ілюстрації до змісту тексту; - <i>обмінюється</i> короткими письмовими повідомленнями; - <i>розповідає</i> про результати дослідження. <p>Математична освітня галузь</p> <p><i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>розповідає</i>, які бувають термометри; - <i>здійснює</i> і порівнює вимірювання температури повітря; - <i>користується</i> інструментами для вимірювання величин; - <i>порівнює</i> іменовані числа, подані в одиницях температури; - <i>обчислює</i> значення виразів на 1–2 дії; - <i>читає</i> дані, вміщені на схематичному рисунку, в таблиці. <p>Природнична освітня галузь</p> <p><i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>розуміє</i> значення повітря для природи і людини; - <i>розповідає</i> про відомі властивості повітря; - <i>бере участь</i> у дослідженні повітря; - <i>знає</i>, якими приладами користуються для вимірювання температури повітря, і <i>вимірює</i> її; - <i>висловлює</i> здогад про ймовірний результат дослідження (результати вимірювання температури повітря взимку). 	<p>Я досліджую світ природи і світ людей навколо себе</p>	<p>17</p>

<p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - досліджує зміни, пов'язані з людською діяльністю, які відбуваються у знайомому просторі; - пояснює можливі небезпеки, з якими може стикатися людина в довкіллі; - розрізняє корисні та шкідливі впливи поведінки батьків, учителів, друзів, ЗМІ тощо на вибір безпечної; - пояснює, як правила та їх дотримання впливають на безпеку в довкіллі, зокрема, вдома, у школі. <p>Громадянська та історична освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пояснює, як природа дає людям засоби для існування; - описує зміни, які спостерігає під час проведення дослідів; - дотримується правил безпечної поведінки під час проведення дослідів; - висловлює припущення про правдивість інформації. <p>Технологічна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разом із дорослими планує та реалізовує найпростіші трудові дії (доглядає за рослинами і тваринами) - задумує конструкцію виробу та конструює його з елементів конструкторів або інших готових елементів (коробок, банок, пластикових пляшок тощо) приладів, які працюють за допомогою повітря. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - описує зміни, які відбуваються в житті рослин і тварин у різні пори року; - виокремлює з тексту цікаву інформацію, передає її іншим особам; - обговорює з іншими необхідність допомоги тваринам і рослинам; - ділиться власними емоціями від розмов на задану тему; - пов'язує почуте з відповідними життєвими ситуаціями. <p>Математична освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розв'язує прості сюжетні задачі, які є моделями реальних ситуацій; - описує (коментує) послідовність дій для розв'язання проблемного завдання з допомогою дорослого або самостійно; - складає прості сюжетні задачі на задану тему; - розпізнає геометричні фігури за істотними ознаками. <p>Природнича освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - спостерігає та досліджує самостійно чи разом з іншими поведінку тварин узимку, зокрема пташок біля годівничок, описує їхню поведінку; - визначає, якої інформації не вистачає для дослідження; - здійснює пошук інформації про природу; - описує поведінку тварин узимку; - виявляє емпатію до тварин; - усвідомлює можливі загрози з боку тварин (небезпечних, хворих тварин), пояснює, як діяти в разі загрози; 	<p>Тварини і рослини в різні пори року</p>	<p>18</p>

<ul style="list-style-type: none"> - <i>пропонує</i> одноліткам та в місцевій громаді свої ідеї для виговлення годівничок; - <i>пропонує</i> способи повторного використання рукотворних об'єктів; - <i>розповідає</i> про небезпеку поліетилену, пластику й зменшує його споживання; - <i>дотримується</i> правил природоохоронної поведінки, зокрема, підгодовування тварин узимку; - <i>доглядає</i> домашніх тварин, піклується про диких тварин. <p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>пояснює</i>, яка діяльність приносить і радість, і користь; - <i>пояснює</i> важливість добрих учинків для людини та довкілля; - <i>бере участь</i> у соціальних акціях щодо збереження тварин у різні пори року. <p>Громадянська та історична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>пояснює</i>, чому зберігати природу – обов'язок кожного; - <i>виявляє</i> інтерес та допитливість до життя тварин, <i>цікавиться</i>, як їм можна допомогти; - <i>дотримується</i> правил природоохоронної поведінки, зокрема, підгодовування тварин узимку. <p>Технологічна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>розповідає</i> про застосування ниток; - <i>називає</i> види ниток; - <i>розкриває</i> послідовність дій під час виготовлення аплікацій з ниток; - <i>називає</i> інструменти для виготовлення аплікацій з ниток і правила безпечної роботи з ними; - <i>виготовляє</i> аплікації з використанням ниток. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>розповідає</i>, що таке екологія; - <i>висловлює</i> думку про те, як діяльність людини впливає на природу; - <i>передає</i> в малюнках свої враження від прочитаного; - <i>обмінюється</i> короткими усними повідомленнями з іншими на тему, яка обговорюється. <p>Математична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>знаходить</i> число, яке на кілька одиниць більше (менше) за дане; - <i>збирає</i> дані, що відображають повсякденні проблеми, на основі запропонованого опитувальника (два-три запитання). <p>Природнича освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>пізнає</i> себе і навколишній світ за допомогою спостереження та дослідження у навколишньому світі; - <i>досліджує</i> природні об'єкти, використовуючи доступне обладнання; - <i>проявляє</i> допитливість з тем взаємозв'язку людини і природи; 	<p>Що таке екологія. Взаємозв'язок діяльності людини і природи</p>	<p>19</p>

<ul style="list-style-type: none"> - <i>розповідає</i> про елементарні взаємозв'язки в природі; - <i>пояснює</i> загрозу для довкілля, спричинену діями людини (вирубання лісів, забруднення повітря та води, випалювання сухої трави); - <i>розповідає</i> про досвід своєї родини з ощадного використання природних ресурсів (наприклад, збирання та утилізації сміття, зокрема, харчових відходів, збереження водних ресурсів); - <i>працює</i> самостійно і в групі, опановуючи уміння і навички, необхідні для подальшої навчальної діяльності. <p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>розуміє</i> правила природоохоронної поведінки і дотримується їх; - <i>усвідомлює</i> загрозу для довкілля, спричинену діями людини (вирубання лісів, забруднення повітря та води); - <i>демонструє</i> ощадне використання природних ресурсів (наприклад, збирання та утилізації сміття, зокрема харчових відходів, збереження водних ресурсів); - <i>пояснює</i> важливість добрих учинків для людини та довкілля. <p>Громадянська та історична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>пояснює</i>, чому зберігати природу – обов'язок кожного; - <i>знаходить</i> відповіді на запитання щодо охорони природного довкілля; - <i>розмірковує</i> про цінність правильної взаємодії людини і природи для сталого розвитку; - <i>пояснює</i> загрозу для довкілля, спричинену діями людини (вирубання лісів, забруднювання повітря та води). <p>Технологічна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>бере до уваги</i> необхідність економного використання конструкційних матеріалів; - <i>має</i> загальні уявлення про застосування ниток; - <i>називає</i> види ниток; - <i>розкриває</i> послідовність дій під час виготовлення аплікацій з ниток по контуру малюнка; - <i>розкриває</i> послідовність дій під час виготовлення аплікацій з засипання малюнка нитками; - <i>називає</i> інструменти для виготовлення аплікацій з ниток і правила безпечної роботи з ними; - <i>виготовляє</i> аплікації з використанням ниток. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>розпізнає</i> ключові слова і фрази в усному повідомленні; - <i>складає</i> усну розповідь за малюнками; - <i>пояснює</i>, чому потрібно берегти природу; - <i>пов'язує</i> інформацію з тексту з власним життєвим досвідом; - <i>висловлює</i> власні емоції від прочитаного; - <i>читає</i> та <i>аналізує</i> графічні зображення; - <i>висловлює</i> власні думки про збереження природи; - <i>правильно вимовляє</i> загальноживані слова; - <i>добирає</i> ілюстрації до почутого, створює карту пам'яті. <p>Математична освітня галузь</p>	<p>Чому треба берегти природу</p>	<p>20</p>

Здобувач/здобувачка освіти:

- *складає прості сюжетні задачі на задану тему;*
- *співвідносить реальні об'єкти з моделями та зображеннями геометричних фігур;*
- *вимірює і порівнює довжину;*
- *знає одиниці вимірювання довжини та співвідношення між ними.*

Природнича освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *розповідає, чому і як потрібно ощадно використовувати природні ресурси: воду, тепло, електроенергію; як зберігає природу бережливе ставлення до їжі, одягу, книжок, предметів побуту;*
- *пізнає себе і навколишній світ за допомогою спостереження та дослідів;*
- *висловлює здогад про ймовірний результат;*
- *співпрацює з іншими для досягнення спільної мети;*
- *втілює в життя ініційовані ним/нею ідеї, зокрема зображає схематичні знаки-символи про захист природи.*

Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *пояснює негативні наслідки для довкілля деяких дій людини, а саме: викидання сміття в лісах, парках, забруднення водойм і повітря, вплив штучних матеріалів та рукотворних об'єктів;*
- *сортує сміття (папір, пластик, скло, метал);*
- *дотримується правил поведінки в природі;*
- *дбає про власне здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримується здорового способу життя;*
- *складає правила природоохоронної поведінки;*
- *пояснює правила ощадного використання природних ресурсів (наприклад, збирання та утилізації сміття, зокрема, харчових відходів, збереження водних ресурсів) .*

Громадянська та історична освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *пояснює, чому природа важлива для людини;*
- *пояснює, чому зберігати природу – обов'язок кожного;*
- *розповідає про досвід своєї родини з ощадного використання природних ресурсів (наприклад, збирання та утилізації сміття, зокрема харчових відходів, збереження водних ресурсів);*
- *ініціює пропозиції ощадного використання природних ресурсів у близькому середовищі;*
- *співпрацює з іншими для досягнення спільної мети.*

Технологічна освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *пропонує одноліткам та в місцевій громаді свої ідеї щодо виговлення годівничок;*
- *втілює в життя ініційовані ним/нею ідеї щодо виготовлення годівнички;*
- *пропонує способи повторного використання рукотворних об'єктів;*
- *добирає з допомогою дорослих або самостійно конструкційні матеріали та технології для виготовлення годівнички для пташок;*
- *розвиває вміння проводити розрахунки кількості матеріалів,*

<p>коштів та інших ресурсів для втілення задуманого; - <i>аргументує</i> доцільність вторинного використання матеріалів та використовує їх для виготовлення виробів самостійно чи з допомогою дорослих.</p>		
<p>Мовно-літературна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>поповнює</i> свій словниковий запас; - <i>обмінюється</i> короткими письмовими повідомленнями на тему обговорення; - <i>фіксує</i> інформацію графічно; - <i>висловлює</i> власні думки про роль різних ремесел у житті людей; - <i>розповідає</i>, які ремесла зацікавили; - <i>розповідає</i>, чого навчився/навчилася у рідних; - <i>імпровізує</i> з інтонацією, тембром та силою голосу, відтворюючи репліки персонажів народних ігор. <p>Математична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>конструює</i> знайомі площинні та об'ємні фігури з підручного матеріалу (пластиліну, глини, соломки, конструктора тощо); - <i>моделює</i> геометричні фігури; - <i>співвідносить</i> реальні об'єкти з моделями та зображеннями геометричних фігур. <p>Природнича освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>називає</i> окремі природні ресурси своєї місцевості; - <i>розмірковує</i> про взаємозв'язок традиційних ремесел та природних ресурсів свого регіону; - <i>розрізняє</i> природні і штучні матеріали; - <i>розуміє</i> важливість ощадного використання природних ресурсів. <p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>розрізняє</i> різні професії та пояснює важливість навчання для їх опанування; - <i>цінує</i> працю людей і з повагою ставиться до різних професій; - <i>розвиває</i> вміння раціонально поводитись як споживач. <p>Громадянська та історична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>встановлює</i> послідовність подій (раніше/пізніше, до/після, давно/нещодавно); - <i>пояснює</i>, як події пов'язані між собою; - <i>розмірковує</i> про важливість відродження та збереження традиційних ремесел свого регіону; - <i>розпитує</i> старших людей про минуле; - <i>цінує</i> працю людей і з повагою <i>ставиться</i> до різних професій. <p>Технологічна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>розпізнає</i> конструкційні матеріали візуально та на дотик; - <i>зіставляє</i> та <i>розрізняє</i> вироби, виготовлені традиційними та сучасними ремеслами (гончарство, ткацтво, витинанка, різьблення та інше); - <i>виготовляє</i> та <i>оздоблює</i> виріб з допомогою дорослих чи самостійно, застосовуючи елементи традиційних та сучасних ремесел 	<p>Ремесла та різні види декоративно-ужиткового мистецтва</p>	<p>21</p>

(використання різних технік для виготовлення та оздоблення виробів: витинанки, вишивки та інших).		
<p>Мовно-літературна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>описує</i> власні емоції, почуття в конфліктній ситуації; - з розумінням <i>ставиться</i> до емоцій співрозмовника і <i>пояснює</i> власну реакцію на них; - <i>фіксує</i> за допомогою смайлів свій настрій; - <i>дотримується</i> мовленнєвого етикету, використовуючи ввічливі слова; - <i>створює</i> короткі усні повідомлення щодо вирішення суперечливих питань; - <i>розповідає</i> про шляхи вирішення конфліктних ситуацій, спираючись на власний життєвий досвід; - <i>аргументує</i> своє ставлення до вчинків, поведінки героїв творів; - <i>пояснює</i> роль уважного ставлення до інших та потребу подивитися на річ/ситуацію по-різному; - <i>створює</i> власні мирилки на основі відомих. <p>Математична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>збирає</i> дані, що відображають повсякденні проблеми, на основі запропонованого опитувальника (два-три запитання); - <i>вносить</i> дані до схем. <p>Природнича освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>розуміє</i>, що люди і тварини сприймають світ по-різному; - <i>наводить</i> приклади елементарних причинно-наслідкових зв'язків, сигналів про допомогу (зовнішній вигляд рослин і тварин, прояви поведінки тварин); - <i>розповідає</i>, спираючись на власний досвід, про суперечки, які спостерігав у природному середовищі; - <i>розповідає</i> про можливі загрози з боку тварин і пояснює, як діяти в разі загрози; - <i>дотримується</i> правил безпечної поведінки у довкіллі. <p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>розвиває</i> уміння і навички, необхідні для подальшої життєвої діяльності, зокрема ненасильницької комунікації і взаємодії із сусідами на вулиці, у багатоповерхових будинках тощо; - <i>розвиває</i> гнучкість та адаптивність, аналітичне та критичне мислення; - <i>розуміє</i>, що одну й ту саму річ двоє людей можуть бачити та сприймати по-різному; - <i>пояснює</i>, чому треба ставитися з повагою до інших, <i>проявляє</i> толерантність і співчуття; - <i>встановлює</i> дружні стосунки з дітьми своєї та іншої статі; - <i>розмірковує</i> про цінність ефективної співпраці; - <i>аналізує</i> конфліктну ситуацію, <i>робить</i> вибір і <i>бере</i> на себе відповідальність за його наслідки; - мирно <i>розв'язує</i> конфлікти, <i>відшуковує</i> шляхи досягнення консенсусу чи компромісів. <p>Громадянська та історична освітня галузь</p>	<p>Як випливають суперечливі ситуації і як їх вирішувати</p>	<p>22</p>

<p><i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>розмірковує</i>, якими рисами характеру має володіти людина і чому; - <i>встановлює</i>, що, попри неповторність кожного, всі люди рівні; - <i>розробляє</i> спільно з однолітками правила класу, <i>переконує</i>, що вони потрібні та дотримується їх; - <i>звертається</i> по допомогу до старших, коли його/її або інших осіб ображають; - <i>дотримується</i> правил поведінки, що засвідчують повагу до інших осіб; - <i>проявляє</i> навички міжкультурного спілкування; - <i>обирає</i> спосіб подолання наслідків суперечок, негативного розвитку конфліктних ситуацій. <p>Технологічна освітня галузь</p> <p><i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>створює</i> задані форми (на підставі лише обрису силуету) з використанням Танграму; - <i>організовує</i> безпечне робоче місце з допомогою дорослих 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь</p> <p><i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>пояснює</i>, навіщо людям ігри; - <i>розповідає</i>, які бувають ігри; - <i>називає</i> свою улюблену гру, <i>обгрунтовує</i> свої вподобання - <i>розповідає</i> про ігри, в які грали його / її батьки, бабусі, дідусі; - <i>пояснює</i>, навіщо потрібні правила гри і <i>розуміє</i> важливість дотримання їх; - <i>записує</i> окремі слова та словосполучення; - <i>творює</i> нові слова на основі запропонованих (замінює звуки, міняє послідовність складів, замінює або об'єднує частини слова). <p>Математична освітня галузь</p> <p><i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>вимірює</i> довжини предметів або відрізків; - <i>досліджує</i>, що одна і та ж цифра в записі числа залежно від своєї позиції набуває різних значень. <p>Природнична освітня галузь</p> <p><i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>розповідає</i>, спираючись на власний досвід, про ігри домашніх улюбленців, які спостерігав/спостерігала; - <i>розуміє</i> відмінність між іграми людей і тварин (імітація, вправлення у полюванні); - <i>розповідає</i> про особливості поведінки тварин під час полювання і <i>відтворює</i> деякі її елементи під час гри; - <i>використовує</i> об'єкти живої і неживої природи (камінці, гілочки, сухі плоди тощо) у своїх іграх; - <i>пропонує</i> способи повторного використання рукотворних об'єктів для гри. <p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь</p> <p><i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>ініціює</i> спільні ігри, розваги; - <i>зголошується</i> виконувати різні ролі у грі; - <i>розвиває</i> навички міжкультурного спілкування; - <i>співпрацює</i> з іншими для досягнення спільної мети; 	<p>Учуся грати в ігри наших бабусь і дідусів. Ігри, спрямовані на знайомство і взаємодію</p>	<p>23</p>

<ul style="list-style-type: none"> - <i>конструктивно</i> взаємодіє в конфліктних ситуаціях, які виникають під час гри, попереджаючи ескалацію конфлікту; - <i>пояснює</i> важливість руху та активної поведінки для себе та інших. <p>Громадянська та історична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>домовляється</i> з однолітками про добродесні правила взаємодії, дотримується досягнутих домовленостей, пояснює, чому це важливо; - <i>дотримується</i> правил, встановлених у громадському просторі, близькому до місця проживання і навчання; - <i>пояснює</i>, чому потрібно дотримуватися встановлених правил; - <i>описує</i> відмінності між дитинством сучасних дітей та в минулому (іграшки) - <i>встановлює</i> послідовність подій (раніше / пізніше, до / після, давно / нещодавно); - <i>ставиться</i> з повагою до культурних традицій своєї родини і своїх сусідів; - <i>розпитує</i> старших людей про минуле. <p>Технологічна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>володіє</i> навичками конструювання найпростіших виробів; - <i>конструює</i> і <i>виготовляє</i> за власним задумом ігровий комплект; - <i>володіє</i> навичками співпраці в парі, групі та колективі. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>виокремлює</i> цікаву для себе інформацію про колядки, щедрівки, заклички; - <i>малює, добирає</i> ілюстрації на основі почутих колядок, щедрівок, закличок; - <i>висловлює</i> власні думки про роль колядок, щедрівок, закличок у житті людей; - <i>знаходить</i> у текстах колядок, щедрівок, закличок виражальні мовні засоби і <i>пояснює</i> їхню роль; - <i>імпровізує</i> з інтонацією, тембром та силою голосу, відтворюючи тексти колядок, щедрівок, закличок, народних пісень тощо. <p>Математична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>використовує</i> календар для опису і розв'язання повсякденних проблем; - <i>складає</i> прості сюжетні задачі; - <i>записує</i> результати вимірювання у годинах (год), хвиликах (хв); - <i>позначає</i> час на зображенні/ макеті циферблата годинника зі стрілками. <p>Природнична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>описує</i> вплив Сонця на зміну пір року; - <i>спостерігає</i> за добовими та сезонними змінами в природі навесні; - <i>називає</i> пори року та відповідні їм місяці; - <i>знаходить</i> у фольклорних творах ознаки сезонних змін у природі. 	<p>Календарний фольклор людей, які живуть у моєму краї</p>	<p>24–25</p>

<p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - об'єднується з іншими дітьми в групу для навчання та гри; - пояснює, чому треба ставитися з повагою до інших осіб, їхнього походження; - виявляє повагу до звичаїв інших людей; - розвиває навички міжкультурного спілкування; - розширює уявлення про різноманіття культур і релігій в регіоні через календарні та релігійні свята; - грає в календарні ігри й відтворює елементарні ігрові примовлянки нерідною мовою. <p>Громадянська та історична освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - долучається до родинних і національних традицій, пояснює їхнє значення для себе; - розпитує старших людей про минуле; - розповідає про власний досвід участі у будь-якому календарному чи релігійному святі (наприклад, святкування Великодня, Нового року, Різдва); - має уявлення про різноманітність культур і релігій у регіоні через календарні та релігійні свята. <p>Технологічна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має загальні уявлення про техніку виготовлення витинанок; - добирає інструменти та пристосування, необхідні для виготовлення витинанок; - розкриває послідовність дій під час виготовлення виробів технікою витинанки; - володіє прийомами роботи інструментом; - виготовляє вироби технікою витинанки: складає, вирізує та прорізує прості силуетні форми. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ставить запитання для уточнення почутої інформації щодо розмаїття страв мешканців рідного краю; - підтримує й ініціює діалог про страви мешканців рідного краю; - розповідає про власні смакові вподобання; - правильно вимовляє назви страв; - поповнює власний словниковий запас відповідно до теми; - створює колаж з рецептом приготування улюбленої страви з допомогою дорослого; - називає українські національні страви; - записує рукописними буквами назви страв; - розпізнає ключові слова і фрази в усному повідомленні. <p>Математична освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - описує (коментує) послідовність дій щодо розв'язання проблемного завдання (зокрема, сюжетної задачі) з допомогою дорослого або самостійно; - вимірює і порівнює величини: довжину, масу, місткість; - демонструє, що таке цілий предмет і його частини: половина, третина, чверть. 	<p>Розмаїття страв мешканців мого краю. Учимся готувати улюблену страву</p>	<p>26–27</p>

<p>Природнича освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - називає культурні та дикорослі рослини; - розрізняє продукти за походженням (наприклад, рослинного, тваринного тощо); - розрізняє овочі, фрукти і гриби; - розповідає, які загрози несуть отруйні рослини, їхні частини та гриби, пояснює, як діяти при таких загрозах; - розповідає про будову рослин, називає їстівні плоди і насіння деяких з них; - дотримується послідовності дій під час дослідження (добування олії з насіння соняшника); - описує, що нового дізнався / дізналася під час дослідів. <p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пояснює важливість споживання продуктів своєї місцевості; - наводить приклади українських національних страв та страв інших культур, що поширені в регіоні; - пояснює, як бережливе ставлення до їжі зберігає природу; - дбає про власне здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримується здорового способу життя; - пояснює, чому переїдати – шкідливо; - розвиває вміння раціонально поводитись як споживач; - ставить перед собою мету споживати корисні продукти, складає їхній перелік; - цінує розмаїття страв різних народів; - має уявлення про заборони (культурні, релігійні, лікарські) на використання певних продуктів; - визначає місця, де можна харчуватися здорово; - пояснює правила ощадного використання природних ресурсів (наприклад, збирання та утилізації сміття, зокрема, харчових відходів, збереження водних ресурсів); - розрізняє різні професії та пояснює важливість навчання для опанування їх. <p>Громадянська та історична освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розпитує старших людей про минуле; - пояснює, чому природа важлива для людини; - визначає, що дає природа людині; - набуває навичок міжкультурного спілкування. <p>Технологічна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розповідає про культуру харчування; - називає правила поведінки за столом; - розуміє призначення столового посуду; - володіє початковими навичками сервірування столу; - разом із дорослими планує та реалізовує найпростіші трудові дії (готує страви за рецептами); - розкриває послідовність складання серветок; - складає серветки для святкового столу. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p>	<p>Я досліджую світ природи</p>	<p>28</p>

<p>- <i>розповідає</i> про елементарні взаємозв'язки в природі;</p> <p>- <i>усно висловлює</i> свої думки та почуття про взаємозв'язок діяльності людини і природи;</p> <p>- <i>добирає</i> ілюстрації до почутого;</p> <p>- <i>розпізнає</i> ключові слова і фрази в усному повідомленні, виходячи з теми;</p> <p>- <i>ділиться</i> враженнями із власного життя;</p> <p>- <i>звертається</i> до дорослих за підтвердженням правдивості інформації.</p> <p>Математична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <p>- <i>порівнює</i> натуральні числа в межах 100, позначає результат порівнювання за допомогою знаків >, <, =;</p> <p>- <i>співвідносить</i> кількість об'єктів навколишнього середовища з відповідним натуральним числом і навпаки;</p> <p>- <i>здійснює</i> вимірювання величин, маючи вільний доступ до необхідних вимірювальних приладів (лінійка, термометр, годинник, мензурка) та різного роду нестандартних мірок / підручних засобів (стрічка, сірникова коробка, пісковий годинник, склянка, ложка тощо).</p> <p>Природнича освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <p>- <i>пояснює</i> різницю між цілеспрямованим спостереженням за природою і милуванням нею;</p> <p>- <i>обирає</i> в найближчому оточенні те, що він/вона хотів/хотіла б дослідити;</p> <p>- <i>застосовує</i> за потреби найпростіші матеріали та прилади залежно від запланованого спостереження/дослідження;</p> <p>- <i>наводить</i> приклади використання деяких винаходів людства в побуті;</p> <p>- <i>знаходить</i> самостійно або з допомогою інформацію з різних джерел про винахід, який його/її зацікавив;</p> <p>- <i>розповідає</i> про результати свого пошуку.</p> <p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <p>- <i>досліджує</i> зміни, які відбуваються у знайомому просторі і пов'язані з людською діяльністю;</p> <p>- <i>пояснює</i> можливі небезпеки, з якими може стикатися людина в довкіллі;</p> <p>- <i>розрізняє</i> корисні та шкідливі впливи на вибір безпечної поведінки батьків, учителів, друзів, ЗМІ тощо;</p> <p>- <i>пояснює</i>, як правила та їх дотримання впливають на безпеку в довкіллі, зокрема, вдома, у школі.</p> <p>Громадянська та історична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <p>- <i>пояснює</i>, як змінюється людина впродовж життя;</p> <p>- <i>описує</i>, як змінюються умови життя людини;</p> <p>- <i>встановлює</i> послідовність подій (раніше / пізніше, до/після, давно / нещодавно);</p> <p>- <i>запитує</i> про те, що зацікавило;</p> <p>- <i>знаходить</i> відповіді на запитання, які його / її зацікавили;</p> <p>- <i>виокремлює</i> у джерелі інформацію про відому особу / подію.</p>	<p>і людей навколо себе</p>	
---	------------------------------------	--

<p>Технологічна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - розпізнає конструкційні матеріали візуально та на дотик; - спільно з дорослими <i>розраховує</i> приблизну кількість необхідних матеріалів для виконання простого завдання; - самостійно <i>робить припущення</i> про потрібну кількість матеріалів для виконання простого завдання; - <i>розповідає</i> про комбінування природних, штучних та пластичних матеріалів у виробках; - <i>добирає</i> матеріали, інструменти, пристосування, необхідні для виготовлення виробів з природних, штучних та пластичних матеріалів; - <i>розкриває</i> послідовність дій під час виготовлення виробів з природних, штучних та пластичних матеріалів; - <i>виготовляє</i> вироби з природних, штучних та пластичних матеріалів. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>розповідає</i> про призначення одягу; - <i>ставить</i> запитання до усного повідомлення для отримання додаткової інформації; - <i>описує</i> за малюнком національні костюми найбільш поширених спільнот в регіоні; - <i>поповнює</i> власний словниковий запас до теми; - <i>записує</i> окремі слова, словосполучення, речення; - <i>висловлює</i> власну думку про почуті/переглянуті прості медіатексти (світлина, відеоролик); - <i>називає</i> деталі національного одягу. <p>Математична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>збирає</i> дані, що відображають повсякденні проблеми, на основі запропонованого опитувальника; - <i>упорядковує, порівнює, групує</i> дані, застосовуючи прості моделі; - <i>оперує</i> грошима, здійснюючи справжні та уявні покупки, продаж і покупки на шкільних ярмарках тощо. <p>Природнича освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>розповідає</i> про існування натуральних і штучних тканин; - <i>розуміє</i>, що деякі натуральні тканини виготовляють з рослин (льону, коноплі, бавовни), шерсті тварини (вовни) тощо; - <i>отримує</i> інформацію з різних джерел про ткацтво; - <i>встановлює</i> взаємозв'язок між порою року і погодою, обирає відповідний одяг; - <i>називає</i> асортимент одягу та взуття відповідно до сезону. <p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>розрізняє</i> сучасний і старовинний одяг; - <i>демонструє</i> повагу до інших й позитивне ставлення до етнокультурних відмінностей оточення; відкритість до культурного різноманіття; - <i>пояснює</i>, чому важливо поважати чужу власність. 	<p>Одяг. Національне вбрання. Мода</p>	<p>29–30</p>

<p>Громадянська та історична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>пояснює</i>, чому кожен може мати свої вподобання; - <i>описує</i> відмінності між дитинством сучасних дітей та в минулому (одяг) - <i>розпитує</i> старших людей про минуле. <p>Технологічна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>пояснює</i> необхідність систематичного догляду за одягом та взуттям; - <i>характеризує</i> основні правила догляду за одягом і взуттям; - <i>вміє зав'язувати</i> пояс, шарф та шнурки - <i>виготовляє</i> доступні елементи одягу до свят та урочистостей. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>обмінюється</i> короткою усною інформацією про родину, спираючись на власний життєвий досвід; - <i>підтримує</i> діалог, в якому висловлюються різні погляди на предмет обговорення; - <i>розповідає</i> про свої враження від прочитаного художнього тексту; - <i>пояснює</i> власні думки або спростовує їх; - <i>фіксує</i> інформацію графічно; - <i>висловлює</i> думку про те, як факти, ідеї прочитаного можуть допомогти в конкретних життєвих ситуаціях - <i>створює</i> невеликі висловлення про родину, друзів, сусідів; записує їх розбірливо, рукописними буквами. <p>Математична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>розв'язує</i> проблемні ситуації з опорою на прості математичні моделі; - <i>розуміє</i>, що для відповіді на запитання може бракувати числових даних; - <i>визначає</i> числові дані, необхідні і достатні для відповіді на конкретне запитання. <p>Природнича освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>пояснює</i> зв'язок нової інформації про природне довкілля із власним досвідом, навколишнім світом та раніше прочитаними текстами; - <i>розповідає</i>, якими органами чуття користувався/користувалася для пізнання навколишнього світу; - <i>розуміє</i> відмінності у сприйнятті навколишнього світу людиною і тваринами; - <i>розрізняє</i> свійських і диких тварин, домашніх улюбленців; - <i>знає</i> про існування родинних стосунків та піклування про потомство у світі тварин; - <i>наводить</i> приклади назв дорослих тварин та їхніх дитинчат; - <i>знаходить</i> самостійно або з допомогою інформацію з різних джерел про приклади добросусідства і взаємодії у світі природи; - <i>дотримується</i> правил поведінки в довкіллі і пояснює ці правила іншим. 	<p>Твори національних літератур про родину, друзів та сусідів</p>	<p>31</p>

<p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розрізняє родинні зв'язки, дружні, ділові стосунки та подружнє життя; - пояснює функції та значення батьків для кожної людини; - пояснює правила моральної поведінки вдома, у школі; - діє згідно з цінностями взаємопідтримки, дружби, злагоди, любові, співпраці; - розповідає про свої обов'язки в родині та розмірковує про гендерну рівність у виконанні хатніх справ; - вирішує, як діяти у повсякденних ситуаціях без загрози для життя і здоров'я на основі аналізу творів національних літератур. <p>Громадянська та історична освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пояснює, чому люди перебувають разом, взаємодіють; - пояснює значення поваги до інших, спираючись на власний досвід і доступні джерела (почуте, прочитане); - пояснює, які почуття пов'язують його / її з близькими людьми, висловлює припущення про те, чим вони зумовлені; - розмірковує про цінність взаємопідтримки, дружби, злагоди, співпраці. <p>Технологічна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - демонструє вміння різати нитки, папір, картон ножицями по прямій, кривій та ламаній лініях за запропонованим зразком (шаблоном) - має загальні уявлення про застосування ниток; - називає види ниток; - розкриває послідовність дій під час виготовлення аплікацій з ниток по контуру малюнка; - розкриває послідовність дій під час виготовлення аплікацій з засипання малюнка нитками; - називає інструменти для виготовлення аплікацій з ниток і правила безпечної роботи з ними; - виготовляє аплікації з використанням ниток. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формулює запитання до батьків, інших родичів про історію родини і передає цю інформацію в різних формах; - розповідає про власні емоції від почутого; - ставить запитання за змістом прочитаного; - пов'язує зміст тексту із власним досвідом, навколишнім світом та раніше прочитаними текстами; - розповідає про святині власної родини; - ділиться своїми враженнями; переповідає події із власного життя, правильно вимовляючи й наголошуючи загальноживані слова; - поповнює власний словниковий запас; - записує рукописними буквами невеликі висловлювання про власні цінності. <p>Математична освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p>	<p>Цінності моєї сім'ї. Наші родинні святині</p>	<p>32</p>

<ul style="list-style-type: none"> - <i>застосовує</i> різні способи виконання арифметичних дій з числами (додавання, віднімання) під час розв'язування завдань та конкретних життєвих проблем; - <i>з'ясовує</i>, чи існує інший шлях розв'язування проблемної ситуації (з допомогою дорослого або самостійно), <i>робить</i> відповідний висновок; - <i>збирає</i> дані, що відображають повсякденні проблеми, на основі запропонованого опитувальника (два-три запитання) . <p>Природнича освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>розповідає</i> про різноманітність світу домашніх улюбленців; - <i>знає</i> про потребу піклування про домашніх улюбленців; - <i>знаходить</i> самостійно або з допомогою інших інформацію з різних джерел про особливості догляду за домашніми улюбленцями; - <i>дотримується</i> правил безпечної поведінки з домашніми улюбленцями і <i>пояснює</i> ці правила іншим; - <i>доглядає</i> самостійно або з допомогою дорослих за домашніми улюбленцями та <i>розповідає</i> про це; - <i>розповідає</i>, як деякі рослини і тварини можуть використовуватися в якості символів та оберегів. <p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>виявляє</i> емпатію до емоцій та переживань інших людей, поведінки тварин і «сигналів», що подає природа; - <i>розвиває</i> допитливість, прагнення шукати, самостійно чи разом з іншими спостерігати та досліджувати, бережливо ставитися до речей і пам'яток; - <i>цінує</i>, <i>виявляє</i> шану до власних родинних святинь і святинь інших людей та інших культур, <i>ознайомлюється</i> з ними. <p>Громадянська та історична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>розповідає</i> про себе, свою родину та інших осіб; - <i>розпитує</i> старших людей про минуле; - <i>розпізнає</i> національні та родинні символи і шанобливо ставиться до них; - <i>цінує</i>, <i>виявляє</i> шану до родинних святинь і святинь інших людей і культур, <i>ознайомлюється</i> з ними. <p>Технологічна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>придумує</i> образи (фантазує) та виражає задумане знайомими засобами художньої виразності; - <i>має</i> початкові уявлення про конструювання та моделювання; - <i>володіє</i> навичками конструювання найпростіших виробів; - <i>вміє</i> конструювати і виготовляти обереги, прикраси для оселі; - <i>володіє</i> навичками співпраці в парі, групі та колективі. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>розповідає</i> про родинні свята; - <i>поповнює</i> власний словниковий запас; - <i>створює</i> невеликі висловлення про родинні свята; записує їх рукописними буквами; - <i>фіксує</i> інформацію графічно; 	<p>Свята моєї родини</p>	<p>33</p>

<p>- ділиться власними думками і почуттями щодо змісту прослуханих текстів.</p> <p>Математична освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оперує грошима в уявному процесі купівлі-продажу; - використовує короткі позначення: гривня – грн., копійка – к.; - знаходить потрібну інформацію, використовуючи, зокрема, й засоби ІКТ. <p>Природнича освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - орієнтується у річному календарі, називає пори року та відповідні їм місяці; - називає дати важливих свят своєї родини; - розповідає про традиції святкування родинних свят і місця їх проведення; - дотримується правил відповідної поведінки у доквіллі під час святкування; - використовує вторинні матеріали для виготовлення атрибутів до свят та урочистостей. <p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бере участь у родинних і громадських урочистостях, розповідає про своє ставлення до них; - долучається до підтримки родинних традицій; - виокремлює загальне й особливе в традиціях святкування родинних свят, притаманних різним культурам; - виявляє емпатію до емоцій та переживань інших людей; - розширює уявлення про різноманіття культур і релігій в регіоні через родинні свята; - співвідносить символи із певними святами; - дотримується правил етичної поведінки під час організації, проведення родинних свят; - розрізняє потреби близьких людей та друзів; - ініціює спільні справи, ігри, розваги; - називає місця, де можна безпечно відпочити, бережно ставиться до них. <p>Громадянська та історична освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пояснює, що життя кожного покоління відрізняється від життя іншого; - збирає інформацію та розповідає про свою родину; - пояснює, що означає бути членом родини; - долучається до організації та проведення родинних свят. <p>Технологічна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пропонує свої ідеї щодо виготовлення подарунків з рукотворних об'єктів повторного використання; - пояснює значущість оздоблення виробів з паперу; - називає послідовність дій під час виготовлення прикрас з паперу; - називає способи з'єднання окремих частин прикрас з паперу; - виготовляє доступні атрибути до свят та урочистостей. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь</p>	<p>Свята</p>	<p>34</p>

<p><i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>відтворює</i> основний зміст усного повідомлення, виокремлює цікаву для себе інформацію; - <i>обговорює</i> з іншими можливі варіанти свят, які можна провести у класі; - <i>підтримує</i> діалог на теми, які викликають зацікавлення; - <i>записує</i> нескладні висловлення про свої досягнення за навчальний рік; - <i>фіксує</i> інформацію графічно; - <i>розповідає</i> про власні почуття та емоції від прослуханих художніх творів; - <i>пов'язує</i> інформацію з тексту з ситуаціями з власного життя; - <i>висловлює</i> власні вподобання щодо організації свята. <p>Математична освітня галузь</p> <p><i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>конструює</i> знайомі площинні та об'ємні фігури з підручного матеріалу (пластиліну, глини, соломки, конструктора тощо); - <i>створює</i> макети реальних та уявних об'єктів. <p>Природнича освітня галузь</p> <p><i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>називає</i> пори року та відповідні їм місяці, готується до сезонних спостережень; - <i>розповідає</i> про необхідність догляду за кімнатними рослинами та тваринами живого куточка влітку; - <i>дотримується</i> правил безпечної поведінки у природному довкіллі влітку та пояснює їх іншим; - <i>пропонує</i> способи повторного використання рукотворних об'єктів для оздоблення класу під час проведення свят. <p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь</p> <p><i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>виявляє</i> відкритість до нових ідей проведення свята; - <i>бере участь</i> у плануванні свята з урахування умов та можливостей; - <i>описує</i> власні почуття від виконання ролі з позиції учасника драматизації, зосереджуючи увагу на тому, наскільки обрані інтонації допомагали створити образ; - <i>рефлексує</i> щодо своїх досягнень за минулий навчальний рік; - <i>окреслює</i> власні навчальні цілі на час канікул та способи досягнення їх; - <i>пояснює</i> правила безпечної поведінки під час проведення свята, на літніх канікулах і <i>дотримується</i> їх; - <i>ініціює</i> спільні справи, ігри, розваги; - <i>описує</i> цінність створеного разом; - <i>визначає</i> місця, де можна безпечно відпочити влітку. <p>Громадянська та історична освітня галузь</p> <p><i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>пояснює</i>, як життя кожного покоління відрізняється від життя іншого; - <i>збирає</i> інформацію та розповідає про свій клас; - <i>пояснює</i>, що означає бути членом класного колективу; - <i>розуміє</i> важливість співпраці в класі; - <i>долучається</i> до організації та проведення свят у класі; 	<p>нашого класу</p>	
--	----------------------------	--

<p>- виготовляє доступні атрибути до свят та урочистостей класу.</p> <p>Технологічна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - створює виріб за зразком (шаблоном) та власним задумом самостійно чи з допомогою дорослих із використанням паперу, картону, ниток, нетканих чи природних матеріалів (предметні та сюжетні аплікації з природного матеріалу, нескладні сюжетні композиції, вироби технікою орігамі, макети виробів із штучних матеріалів та картону, вироби об'ємної форми з паперу); - володіє навичками співпраці в парі, групі та колективі. 		
	<p>Підсумковий або резервний тиждень</p>	<p>35</p>

<p align="center">Культура добросусідства: Місце, де ми живемо 2клас</p>		
<p align="center">Очікувані результати</p>	<p align="center">Тема</p>	<p align="center">Тиждень навчання (орієнтовний)</p>
<p>Мовно-літературна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>сприймає</i> усну інформацію; ставить запитання за змістом почутого; - <i>розповідає</i> про результати літніх спостережень; - <i>ділиться</i> очікуваннями від навчання в другому класі; - <i>записує</i> короткі власні висловлення рукописними буквами; - <i>малює</i> ілюстрації до прочитаного тексту; - <i>розповідає</i> про те, що зацікавило в усному повідомленні; - <i>ставить запитання</i> до прочитаного тексту; - <i>обирає</i> та <i>обговорює</i> з іншими інформацію, яка зацікавила; - на основі власного досвіду, <i>обирає</i> інформацію, яка зацікавила. <p>Математична освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>визначає</i> ситуації зі свого життя, які потребують перелічування об'єктів, вимірювання величин, обчислення; - <i>розмірковує</i> над процесом і ситуацією, розробляє стратегії (плани) дій для розв'язування різноманітних задач; - <i>обирає</i> числові дані, необхідні і достатні для відповіді на конкретне запитання; - <i>застосовує</i> досвід математичної діяльності для пізнання навколишнього світу. <p>Природнича освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>описує</i> за певними ознаками об'єкти природи своєї місцевості та ті, які бачив/бачила під час літнього відпочинку; - <i>розповідає</i> про власні спостереження за добовими та сезонними 	<p>Знову разом! Ми у другому класі</p>	<p align="center">1</p>

<p>змiнами у природi влiтку;</p> <ul style="list-style-type: none"> – висловлює свої враження про лiтнiй вiдпочинок; – визначає об’єкти природи для майбутнiх дослiджень у 2 класi. <p>Соцiальна та здоров’язбережувальна освiтня галузь Здобувач/здобувачка освiти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – iдентифiкує себе як громадянина/громадянку України, усвiдомлює свою належнiсть до певної громади; – усвiдомлює свої бажання й може про них розповiсти; – розмiрковує про роль i значення доброго сусiдства, спiвробiтництва i доброзичливостi у громади, класi; – взаємодiє з iншими особами у процесi обговорення очiкувань на поточний рiк, сприймає i використовує iнформацiю для досягнення життєвих цiлей у рiзних комунiкативних ситуацiях; – iнiцiює спiльнi справи, iгри, розваги; – об’єднується з iншими дiтьми у групу для навчання та гри; – виконує запропоновану роль у мiкрогрупi (командi), погоджуючись iз рiшенням команди; – пояснює важливiсть дотримання меж особистого фiзичного простору. <p>Громадянська та iсторична освiтня галузь Здобувач/здобувачка освiти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – пояснює свої обов’язки у школi; – домовляється з однокласниками про добросеснi правила взаємодiї, дотримується досягнутих домовленостей; – пояснює, чому важливо дотримуватися домовленостей; – дотримується правил поведiнки, засвiдчуючи цим повагу до iнших осiб; – розповiдає про свої успiхи, про успiхи своєї родини. <p>Технологiчна освiтня галузь Здобувач/здобувачка освiти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – виконує найпростiшi дiї, демонструючи самостiйнiсть у побутi (упорядкування особистих речей); – органiзовує та прибирає робоче мiсце вiдповiдно до власних потреб та визначених завдань (органiзацiя особистого побуту); – бере до уваги необхiднiсть економного використання конструкцiйних матерiалiв; – має уявлення про галузi застосування паперу i картону; – називає види паперу i картону; – видiляє властивостi картону; – називає послiдовнiсть дiй пiд час виготовлення аплiкацiй з паперу i картону; – вмiє виготовляти сюжетнi аплiкацiї з паперу i картону за шаблоном; – володiє навичками виготовлення декоративних виробiв з деталей геометричної форми. 		
<p>Мовно-лiтературна освiтня галузь Здобувач/здобувачка освiти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – вдосконалює вмiння усно висловлювати свої думки та почуття, керуючись власним досвiдом; – записує невеликi висловлювання на зазначену тему 	<p>Кожен/кожна з нас особливий/особлива, але всi ми маємо багато спiльного</p>	<p>2</p>

рукописними буквами;

- ділиться власним враженням від почутого;
- розповідає про власні почуття та емоції від почутого;
- дотримується норм мовленнєвого етикету, використовує

ввічливі слова.

Математична освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

– порівнює натуральні числа в межах 100, позначає результат порівнювання за допомогою знаків $>$, $<$, $=$;

– читає і записує натуральні числа (мінімум до 100) та нуль – словами і цифрами;

– критично оцінює дані, процес та результат розв'язання практичних задач;

– застосовує досвід математичної діяльності для пізнання навколишнього світу.

Природнича освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

– розповідає, якими органами чуття користувався/користувалася для пізнання навколишнього світу;

– збагачує власний емоційно-чуттєвий досвід;

– досліджує і представляє (на прикладі однолітків і родини) неповторність кожної людини, беручи до уваги зовнішність, уподобання тощо;

– класифікує за спільними ознаками на доступному рівні представників рослинного і тваринного світу, наводить приклади;

– вилучає з групи природних об'єктів зайвий за певними відмітними ознаками;

– обґрунтовує свою думку.

Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

– виявляє зацікавленість знайомством і спілкуванням зі своїми сусідами й людьми в найближчому оточенні;

– встановлює дружні стосунки з дітьми своєї та іншої статі, расової та культурної належності, з дітьми з інвалідністю;

– встановлює, що, попри неповторність кожного, усі люди рівні;

– аналізує свою поведінку, уподобання, виділяючи риси, якими вирізняється з-посеред інших і які надають йому/їй неповторності;

– виявляє емпатію до емоцій та переживань інших людей;

– обґрунтовує, що відмінність у зовнішності, рис характеру людини, її культури не може заважати спілкуванню і дружбі між людьми.

Громадянська та історична освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

– висловлює свої вподобання;

– обмірковує вплив слів чи дій на думку інших;

– описує себе, свій характер, захоплення, якими відрізняється від інших осіб;

– поважає різноманітність, справедливо ставиться до інших осіб;

– пояснює важливість співпраці у колективі;

– усвідомлює цінність себе як особистості, своїх емоцій і бажань, причетності до родини, колективу й відповідальності.

<p>Технологічна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – прогнозує, яким має бути виріб; – планує послідовність технологічних операцій з допомогою дорослих (використовує технологічні карти); – знає послідовність дій під час виготовлення аплікацій з паперу і картону; – вміє виготовляти сюжетні аплікації з паперу і картону за шаблоном; – володіє навичками виготовлення декоративних виробів з деталей геометричної форми. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – розпізнає емоції своїх співрозмовників, адекватно реагує на них; – моделює ситуації на основі прочитаного тексту; – експериментує з текстом/ змінює кінцівку; – створює невеликі усні висловлювання на задану тему; записує їх розбірливо, рукописними буквами; – розповідає про власний життєвий досвід, порівнює його з інформацією з тексту; – дотримується норм мовленнєвого етикету, використовує ввічливі слова; – підтримує діалог на теми, які викликають зацікавлення; – графічно передає інформацію. <p>Математична освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - досліджує ситуації і визначає проблеми, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів; – перетворює інформацію (почуту, побачену, прочитану) у схему, таблицю, схематичний рисунок. <p>Природнича освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – досліджує за допомогою моделей та приладів рух Землі навколо своєї осі і пояснює причину зміни дня та ночі; – отримує інформацію з різних джерел про те, що рух Землі навколо Сонця призводить до зміни пір року; – орієнтується у річному календарі, називає пори року та відповідні їм місяці; – спостерігає за сезонними змінами у природі восени та пояснює їхні причини; – знає і дотримується правил безпеки під час проведення спостережень та дослідів; – наводить приклади взаємодії між людьми та у світі природи; – розпізнає ситуації (з казок, оповідань), у яких тварина/рослина зазнали образ, пояснює іншим, як діяти в таких ситуаціях. <p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – виробляє (з однокласниками) добродесні правила взаємодії, переконує, що вони потрібні; – дотримується домовленостей; 	<p>Труднощі і секрети спілкування. Конструктивна взаємодія в колективі</p>	<p>3–4</p>

<ul style="list-style-type: none"> – <i>добирає приклади</i> із власного досвіду, які свідчать про його / її відповідальне ставлення до обов’язків як члена шкільної та місцевої громади; – <i>дотримується</i> правил безпечної поведінки під час проведення спостережень та дослідів. <p>Громадянська та історична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>домовляється</i> з однокласниками про добродесні правила взаємодії, – <i>обмірковує</i> вплив слів чи дій на думку інших; – <i>розпізнає</i> вчинки і слова, які можуть підтримати або образити; – <i>поважає</i> різноманітність, справедливо ставиться до інших осіб; – <i>пояснює</i> важливість співпраці у колективі; – <i>встановлює</i> дружні стосунки з дітьми своєї та іншої статі, расової та культурної належності, з дітьми з інвалідністю. <p>Технологічна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>прогнозує</i>, яким має бути виріб; – <i>планує</i> послідовність технологічних операцій під час виготовлення аплікацій з паперу і картону (використовує технологічні карти); – <i>вміє виготовляти</i> сюжетні аплікації з паперу і картону за шаблоном; – <i>володіє</i> навичками співпраці в парі, групі та колективі. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>пояснює</i>, для чого вживати ввічливі слова; – <i>дотримується</i> норм мовленнєвого етикету національних меншин і представників діаспор у регіоні, корінних народів України; – <i>демонструє</i> повагу до інших й позитивне ставлення до етнокультурних відмінностей оточення; відкритість до культурного різноманіття; – <i>розвиває</i> навички міжкультурного спілкування; – <i>учиться</i> розуміти прості висловлювання «мовою сусідів» та іноземною мовою в умовах опосередкованого міжкультурного спілкування; – <i>описує і називає</i> об’єкти живої і неживої природи; – <i>звертається</i> до дорослих за підтвердженням інформації. <p>Математична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>розпізнає</i> серед ситуацій із свого життя ті, що потребують перелічування об’єктів, обчислення; – <i>критично</i> оцінює дані, процес та результат розв’язання практичних задач. <p>Природнична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>називає</i> адресу і <i>описує</i> місце свого проживання; – <i>описує</i> об’єкти природи своєї місцевості за певними ознаками; – <i>називає</i> об’єкти живої та неживої природи своєї місцевості за описом та характерними зовнішніми ознаками. <p>Соціальна та здоров’язбережувальна освітня галузь</p>	<p>Діалог із сусідом. Фольклор про Батьківщину, дім, сусідів у культурі людей, які живуть у нашому краї</p>	<p>5</p>

<p><i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>переконує</i> у важливості поваги до культури і мови інших, спираючись на власний досвід і доступні джерела (почуте, прочитане); – <i>висловлює</i> припущення про те, чому люди стають товаришами, однодумцями, друзями/подругами або опонентами, супротивниками/супротивницями, ворогами. <p>Громадянська та історична освітня галузь</p> <p><i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>розпізнає</i> вчинки і слова, які можуть підтримати або образити; – <i>поважає</i> різноманітність, справедливо ставиться до інших осіб; – <i>пояснює</i> важливість співпраці в колективі; – <i>розповідає</i> про Україну як свою Батьківщину; – <i>розмірковує</i> про цінність рідної оселі, свого краю і Батьківщини для кожної людини; – <i>знає</i> державні і національні символи і шанобливо ставиться до них; – <i>залучається</i> до різних видів фольклорної діяльності. <p>Технологічна освітня галузь</p> <p><i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>називає</i> композиції з природних матеріалів, які застосовуються в побуті; – <i>добирає</i> матеріали, інструменти та пристосування, необхідні для виготовлення виробу; – <i>має уявлення</i> про виготовлення композицій з природних матеріалів; – <i>розкриває</i> послідовність дій під час виготовлення виробів з природних матеріалів; – <i>вміє виготовляти</i> предметні та сюжетні аплікації з природних матеріалів у парі та групі; – <i>володіє</i> навичками створення нескладних сюжетних композицій. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь</p> <p><i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>користується</i> різними джерелами інформації, зокрема, звертається до авторитетних дорослих, щоб мати змогу критично оцінити почуте; – <i>виділяє</i> основне в почутій інформації; – з повагою <i>ставиться</i> до різних тлумачень походження назв та їхнього перекладу; – <i>ділиться</i> з іншими інформацією, яка зацікавила; – <i>ставить</i> запитання до усного повідомлення для отримання додаткової інформації; – <i>критично оцінює</i> інформацію в текстах; – <i>будує</i> запитання до батьків, інших родичів про історію родини і передає в різних формах цю інформацію; – <i>розпізнає</i> емоції своїх співрозмовників; – <i>поповнює</i> власний словниковий запас; – на основі тексту <i>добирає</i> ілюстрації. <p>Математична освітня галузь</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>відтворює</i> в різних видах діяльності ймовірні та фактичні 	<p>Край, у якому ми живемо</p>	<p>6</p>

<p>результати лічби об'єктів, що його/її оточують (малює, викладає мозаїку, створює аплікацію, співає, складає власні лічилки тощо) .</p> <p>Природнича освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – визначає та описує місце свого проживання; – знає і називає природні особливості свого регіону; – розповідає про улюблені куточки свого краю; показує розташування свого краю на карті України та свого району чи населеного пункту – на карті області; – пояснює цінність різноманіття рослин і тварин свого краю; – досліджує, які тварини і рослини є символами краю. <p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – розповідає про державні та природні символи України і свого краю; – формує власне ставлення до батьківщини; – усвідомлює свої бажання й може про них розповісти; – ідентифікує себе як громадянина/громадянку України, усвідомлює свою належність до певної громади; – об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри. <p>Громадянська та історична освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – розповідає про Україну як свою Батьківщину; – визначає і описує місце свого проживання; – знає символи України і свого краю; – розпитує старших людей про минуле. <p>Технологічна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – називає композиції з природних матеріалів, які застосовуються в побуті; – добирає матеріали, інструменти та пристосування, необхідні для виготовлення виробу; – має уявлення про виготовлення композицій з природних матеріалів; – розкриває послідовність дій під час виготовлення виробів з природних матеріалів; – вміє виготовляти предметні та сюжетні аплікації з природних матеріалів у парі та групі; – володіє навичками створення нескладних сюжетних композицій. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – користується різними джерелами для пошуку інформації; – відтворює основний зміст усного повідомлення; – виокремлює цікаву для себе інформацію; передає її іншим особам; – обговорює з іншими інформацію, яка зацікавила; – ставить запитання до усного повідомлення для отримання додаткової інформації; – називає головні державні свята; 	<p>Державні свята України. Пам'ятні дати нашого краю.</p>	<p>7–8</p>

- *створює* прості медіатексти з допомогою дорослих.

Математична освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *використовує* календар для опису і розв'язання повсякденних проблем;

- *критично оцінює* дані, процес та результат розв'язання практичних задач;

- *визначає* числові дані, необхідні і достатні для відповіді на конкретне запитання

Природнича освітня галузь

- *отримує* загальні відомості про пам'ятні дати свого краю;

- *знає* про взаємозв'язок календарних свят (обжинки, зустріч птахів тощо) із сезонними змінами у природі та господарської діяльності людини;

- *аналізує* зображення прапорів і гербів свого краю, знаходить на них природні об'єкти та називає їх;

- *вирішує*, які пам'ятні дати свого краю, пов'язані із природним довкіллям, він / вона хотів / хотіла б дослідити.

Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *пропонує* свої ідеї для державних свят;

- *ідентифікує* себе як учасника/учасницю громади свого краю та громадянина/громадянку України;

- *дотримується* встановлених правил поведінки під час виконання гімну, підняття прапора, проведення державних свят;

- з повагою *ставиться* до державних символів України та символів свого краю;

- *ознайомлюється* із правилами поведінки і безпеки у натовпі;

- *об'єднується* з іншими дітьми у групу для навчання та гри ;

- *виконує* запропоновану роль у мікрогрупі (команді), *погоджуюсь із рішенням* команди;

- *пояснює* важливість дотримання меж особистого фізичного простору;

- *пояснює*, спираючись на власний досвід та на приклади літературних героїв, персонажів мультфільмів тощо, що кожен учинок має наслідки;

- *встановлює* дружні стосунки з дітьми своєї та іншої статі;

- *пояснює* функції та значення батьків для кожної людини ;

- *пояснює* правила моральної поведінки вдома, у школі.

Громадянська та історична освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *розповідає про* державні свята і символи України;

- *збирає* інформацію і розповідає про Україну;

- *пояснює*, що означає бути членом громади;

- *долучається до* національних традицій, *пояснює* їхнє значення для себе;

- *виокремлює* в джерелі інформацію про відому подію.

Технологічна освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *має* загальні уявлення про графічні елементи;

<ul style="list-style-type: none"> – <i>знає</i> правила розмічання ліній на папері і картоні; – <i>вміє креслити</i> розгортки прямокутної та циліндричної форми; – <i>розкриває</i> послідовність дій під час виготовлення паперових об’ємних фігур; – <i>володіє</i> навичками виготовлення прикрас об’ємної форми. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>сприймає</i> усну інформацію; – <i>перепитує</i>, виявляючи увагу; – <i>виокремлює</i> основні ідеї в почутій інформації; – <i>дізнається</i> з різних джерел про племена та народи, які створили різноманітні пам’ятки в рідному краї; – з повагою <i>ставиться</i> до різних тлумачень походження назв та їхнього перекладу; – <i>пояснює</i>, чому зацікавила інформація; – <i>ставить</i> запитання до усного відомлення для отримання додаткової інформації; – на основі тексту <i>добирає</i> ілюстрації; – <i>пише</i> рукописними буквами назви пам’яток своєї місцевості; – <i>висловлює</i> власні вподобання на основі спостережень. <p>Математична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>об’єднує</i> об’єкти в групу за спільною ознакою; – <i>застосовує</i> досвід математичної діяльності для пізнання навколишнього світу; – <i>досліджує</i> ситуації і визначає проблеми, які можна розв’язувати із застосуванням математичних методів (наприклад, обчислення маршруту до пам’ятних місць). <p>Природнича освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>отримує</i> загальні відомості про пам’ятки чи об’єкти природи свого краю; – <i>визначає</i> пам’ятку чи об’єкт природи, які буде досліджувати і запитує, щоб довідатися більше про неї; – <i>дізнається</i> з різних джерел інформації про об’єкт дослідження; – <i>створює</i> власне висловлювання про пам’ятку чи об’єкт природи, що сподобався найбільше; – <i>пояснює</i> потребу бережного ставлення до пам’яток і об’єктів природи; – <i>дотримується</i> правил поведінки біля пам’яток та об’єктів природи. <p>Соціальна та здоров’язбережувальна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>називає</i> пам’ятки у своєму населеному пункті; – <i>виявляє</i> повагу до пам’яті про померлих людей та пам’яток незалежно від їхньої належності до певної культури чи релігії; – уважно <i>вислуховує</i> думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших; – <i>моделює</i> своє бачення майбутнього рідного населеного пункту; – <i>використовує</i> набутий досвід при створенні власного проекту; 	<p>«Пам’ятка» – від слова «пам’ять». Святі та пам’ятні місця й пам’ятки поряд з нами, турбота про них</p>	<p>9</p>

<ul style="list-style-type: none"> – <i>співпрацює</i> з батьками та з іншими особами родини для досягнення спільної мети; – <i>демонструє</i> повагу до пам'яток історії та культури рідної місцевості; – <i>намагається</i> класифікувати пам'ятки природи, історії та культури свого краю; – <i>дотримується</i> належних правил поведінки в місцях пам'яті, пояснює ці правила. <p>Громадянська та історична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>цікавиться</i> пам'ятками рідного краю; – <i>пояснює</i>, що пам'ятки можуть бути створені природою чи руками людьми; – <i>називає</i> пам'ятки у своєму населеному пункті; – <i>демонструє</i> повагу до пам'яток історії та культури рідної місцевості; – <i>розповідає</i> про видатних історичних осіб / сучасників / сучасниць, чий життя і діяльність пов'язані з місцевою громадою; – <i>знаходить</i> (у дитячих художніх творах) приклади патріотизму і людяності; – <i>співпрацює</i> з батьками та іншими членами родини для досягнення спільної мети. <p>Технологічна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>має</i> загальні уявлення про пластилін та його застосування; – <i>розкриває</i> послідовність виготовлення виробів об'ємної форми з пластиліну; – <i>уміє</i> виготовляти вироби з пластиліну об'ємної форми; – <i>має навички</i> ліплення виробів об'ємної форми з пластиліну; – <i>пояснює</i> вибір виробу, який він / вона виготовив / -ла, спираючись на запитання дорослих. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>висловлює</i> думки щодо змісту усного повідомлення, пояснює свої вподобання; – <i>ставить запитання</i> до усного повідомлення для отримання додаткової інформації; – <i>висловлює</i> думки про те, що може об'єднувати людей незалежно від віку та культурної належності; – <i>обговорює</i> з іншими інформацію, яка зацікавила; – <i>звертається</i> до дорослих за підтвердженням інформації; – <i>поповнює</i> словниковий запас; – <i>висловлює</i> думку про те, що подобається в почутому, а що – ні ; – <i>записує</i> короткі письмові повідомлення рукописними буквами. <p>Математична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>об'єднує</i> об'єкти в групу за спільною ознакою; – <i>застосовує</i> досвід математичної діяльності для пізнання навколишнього світу; – <i>досліджує</i> ситуації і визначає проблеми, які можна 	<p>Пам'ятки та святі чи пам'ятні місця, які нас об'єднують</p>	<p>10</p>

<p>розв'язувати із застосуванням математичних методів (наприклад, обчислення маршруту до пам'ятних місць).</p> <p>Природнича освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>отримує</i> загальні відомості про пам'ятники/природні об'єкти свого краю; – <i>дзнається</i> з різних джерел інформацію та створює власне висловлювання про пам'ятник, що сподобався найбільше; – <i>пояснює</i> потребу бережного ставлення до пам'ятників/об'єктів природи. <p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>розповідає</i> про цінність єдності та злагоди в класному колективі, громаді та країні; – <i>розмірковує</i> про те, що може об'єднувати людей незалежно від їхнього віку, статі, культурної належності тощо; – <i>запитує</i>, щоб довідатися більше про пам'ятки та святі чи пам'ятні місця, які об'єднують людей; – <i>пояснює</i> потребу дотримання правил у громадських місцях та під час спільних заходів, протидіє (залучаючи дорослих) їхньому порушенню; – <i>визнає</i> правила поведінки під час відвідування пам'яток; – <i>розрізняє</i> потреби близьких людей та друзів. <p>Громадянська та історична освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>розповідає</i> про пам'ятні і святі місця у своєму населеному пункті; – <i>пояснює</i>, які місця є святими та пам'ятними; – <i>розповідає</i>, навіщо люди відвідують ці місця; – <i>дотримується</i> належних правил поведінки у цих місцях; – <i>розпитує</i> старших про минуле. <p>Технологічна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>має</i> загальні уявлення про пластилін та його застосування; – <i>розкриває</i> послідовність виготовлення виробів об'ємної форми з пластиліну; – <i>уміє</i> виготовляти вироби з пластиліну об'ємної форми; – <i>має навички</i> ліплення виробів об'ємної форми з пластиліну; – <i>пояснює</i> вибір виробу, який він / вона виготовив / -ла, спираючись на запитання дорослих. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>спостерігає</i> за власним мовленням та мовленням інших осіб, удосконалює власне мовлення; – <i>розповідає</i> про власні відчуття та емоції від почутого; – <i>пов'язує</i> інформацію з тексту з відповідними життєвими ситуаціями; – <i>намагається</i> пояснити, що подобається, а що – ні з культурного різноманіття, яке притаманне місцю проживання; – на основі тексту <i>фіксує</i> інформацію графічно; 	<p>Культурне різноманіття поруч зі мною</p>	<p>11</p>

– пише рукописними буквами нескладні за змістом висловлювання.

Математична освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

– порівнює і впорядковує об'єкти навколишнього світу за однією або кількома ознаками;

– конструює площинні та об'ємні фігури з підручного матеріалу, створює макети реальних та уявних об'єктів (змінює об'єкт за певною ознакою, перетворює площинні споруди в об'ємні та навпаки) .

Природнича освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

– пояснює взаємозв'язок різноманіття природних ресурсів і сільськогосподарської діяльності людей;

– вчиться пізнавати себе і навколишній світ через спостереження;

– досліджує різноманіття зернових культур регіону;

– прослідковує за допомогою різних джерел інформації послідовність етапів від вирощування до виготовлення хліба;

– пояснює, як бережливе ставлення до їжі зберігає природу.

Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

– проявляє інтерес до української національної культури та етнічних культур, які представлені в регіоні;

– виявляє повагу до звичаїв інших людей;

– пояснює, чому треба ставитися з повагою до інших осіб, їхнього походження, культури;

– розширює уявлення про різноманіття культур і релігій в регіоні через календарні та релігійні свята;

– опановує елементарні правила етикету при відвідуванні свят своїх сусідів;

– знаходить спільне й відмінне в різних культурах (зокрема традиціях святкування свят);

– дізнається з різних джерел про шляхи і засоби пересування людей в регіоні;

– демонструє поведінку, яка запобігає або зменшує ризики для життя і здоров'я пасажирів.

Громадянська та історична освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

– знає загальні відомості про Україну ;

– розпитує дорослих (родичів) про сучасне громадське життя та минуле України;

– уважно вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших;

– знаходить (у дитячих художніх творах) приклади патріотизму і людяності;

– описує пов'язані з людською діяльністю зміни, які спостерігає у знайомому просторі;

– дотримується правил поведінки, які засвідчують повагу до інших осіб.

Технологічна освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

<ul style="list-style-type: none"> – <i>дотримується</i> безпечних прийомів праці під час використання інструментів та пристосувань; – <i>має</i> загальні уявлення про виготовлення і оздоблення об’ємних виробів; – <i>називає</i> штучні матеріали для макетування; – <i>знає</i>, що таке розгортка виробу; – <i>має навички</i> розмічання розгорток; – <i>розкриває</i> послідовність дій під час виготовлення і оздоблення об’ємних виробів; – <i>уміє</i> виготовляти макети виробів зі штучних матеріалів та картону; – <i>оздоблює</i> виріб за зразком та власним задумом. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>збагачує</i> власне мовлення словами, пов’язаними з темою; – <i>розпізнає</i> ключові слова в усному повідомленні; – <i>пояснює</i>, чому зацікавила інформація; – <i>звертається</i> до дорослих за підтвердженням інформації; – <i>складає</i> розповідь про свій будинок; – <i>називає</i> різні види споруд, які є в його/її місцевості; – <i>сприймає</i> усну інформацію, ставить запитання за змістом почутого; – <i>пояснює</i>, чому зацікавила та чи інша інформація; – <i>пише</i> рукописними буквами нескладні за змістом висловлювання. <p>Математична освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>порівнює</i> і <i>впорядковує</i> об’єкти навколишнього світу за однією або кількома ознаками; – <i>конструює</i> площинні та об’ємні фігури з підручного матеріалу, створює макети реальних та уявних об’єктів (змінює об’єкт за певною ознакою, перетворює площинні споруди в об’ємні та навпаки). <p>Природнича освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>знає</i> про традиційні будівельні матеріали своєї місцевості; – <i>складає</i> розповідь про старовинну будівлю, споруджену з традиційних будівельних матеріалів рідного краю; – <i>порівнює</i> природні та штучні будівельні матеріали. <p>Соціальна та здоров’язбережувальна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>розрізняє</i> різні види споруд, намагається їх класифікувати; – <i>складає</i> розповідь про свій будинок та про старовинні сільські хати, які бачив у бабусі чи під час подорожі або екскурсії; – <i>називає</i>, які громадські споруди є в населеному пункті; – <i>розрізняє</i> давні і сучасні будинки, культові споруди різних релігій та конфесій; – <i>дізнається</i> з різних джерел про різноманіття архітектурних та культових споруд та місця поклоніння; – <i>пояснює</i>, чому важливо поважати чужу власність; – <i>вирішує</i>, як діяти в повсякденних ситуаціях без загрози для 	<p>Архітектура. Знайомство з різноманіттям споруд. Культові споруди</p>	<p>12</p>

<p>життя і здоров'я;</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>пояснює</i>, від чого залежить безпека в навколишньому світі; – <i>дотримується</i> правил безпечної поведінки з деякими інструментами. <p>Громадянська та історична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>отримує</i> уявлення про архітектуру і професію архітектора; – <i>розрізняє</i> різні види споруд; – <i>називає</i>, які громадські споруди є в населеному пункті; – <i>розрізняє</i> давні і сучасні будинки; – <i>пояснює</i>, як життя кожного покоління відрізняється від життя іншого; – <i>розпитує</i> старших людей про минуле; – <i>складає</i> правила поведінки в громадських місцях і транспорті, дотримується їх. <p>Технологічна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>милується</i> і виявляє емоційне ставлення до краси, створеної руками людини; – <i>спостерігає, порівнює та аналізує</i> (з допомогою учителя) геометричну форму архітектурних споруд; – <i>розуміє і використовує</i> особливості скульптурного зображення, основні складові частини будівлі (фундамент, стіни, стеля, дах, вікна, двері, куполи, брами); – <i>уміє моделювати, конструювати та виготовляти</i> нескладні архітектурні об'єкти із готових деталей конструктора за власним задумом; – <i>має навички</i> співпраці в парі, групі та колективі. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>відтворює</i> основний зміст усного повідомлення відповідно до мети; – на основі почутого <i>малює</i> ілюстрації; – <i>розпізнає</i> ключові слова і фрази в усному повідомленні, <i>пояснює</i>, чому зацікавила інформація; – <i>висловлює</i> власні думки щодо професії архітектора; – <i>обговорює</i> з іншими інформацію, яка зацікавила; – <i>підтримує аргументами</i> власні думки або спростовує їх; – <i>поповнює</i> власний словниковий запас. <p>Математична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>конструює</i> знайомі площинні та об'ємні фігури з підручного матеріалу (пластиліну, глини, соломи, конструктора тощо); – <i>створює</i> макети реальних та уявних об'єктів. <p>Природнича освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>знаходить</i> спільне між будівельними механізмами / інструментами та об'єктами природного довкілля за принципом дії (обценьки-зуби, долото/молоток-дзьоб тощо); – <i>називає</i> окремі винаходи людства, які використовуються під 	<p>Знайомство з професіями. Професії людей, що проєктують, зводять і облаштовують споруди</p>	<p>13</p>

<p>час будівництва споруд.</p> <p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – розрізняє різні професії та пояснює важливість навчання для їх опанування; – висловлює шанобливе ставлення до будь-яких робітничих професій; – розмірковує про працю представників різних професій і їхній внесок у розвиток регіону та створення затишного й красивого місця для життя; – дізнається, від чого залежить безпека людей, яку забезпечують споруди, та в навколишньому світі; – моделює власне бачення майбутнього свого населеного пункту. <p>Громадянська та історична освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – розмірковує, якими рисами характеру має володіти людина і чому ; – дізнається про різноманітність професій; – збирає і розповідає інформацію про професії своєї родини; – розуміє важливість професій і шанобливо ставиться до них; – виокремлює незрозумілі слова і з допомогою дорослих встановлює їхній зміст. <p>Технологічна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – має загальні уявлення про організацію праці; – характеризує види діяльності та результати праці; – аналізує та узагальнює побачене під час екскурсії; – розуміє і використовує особливості скульптурного зображення, основні складові частини будівлі (фундамент, стіни, стеля, дах, вікна, двері, куполи, брами); – уміє моделювати, конструювати та виготовляти нескладні архітектурні об'єкти зі штучних матеріалів та картону за власним задумом; – має навички співпраці в парі, групі та колективі. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – відтворює основний зміст усного повідомлення відповідно до мети; – на основі почутого малює ілюстрації; – розпізнає ключові слова і фрази в усному повідомленні, пояснює, чому зацікавила інформація; – висловлює власні думки щодо спорудження житла в давнину й сьогодні; – обговорює з іншими інформацію, яка зацікавила; – підтримує аргументами власні думки або спростовує їх; – висловлює своє ставлення до старих будинків і старовинного хатнього начиння; – поповнює власний словниковий запас. – уважно сприймає усні репліки й доречно реагує на усну інформацію в діалозі (погоджується або не погоджується, виконує 	<p>Спорудження будівлі в давнину й сьогодні. Сусідська взаємодопомога</p>	<p>14</p>

певні дії у відповідь на прохання чи відповідно до інструкції);

- *розповідає* про те, що зацікавило в усному повідомленні;
- *підтримує й ініціює* діалог на теми, які викликають зацікавлення;
- *створює* невеликі висловлення на добре відому тему з різною метою спілкування; *записує* їх розбірливо, рукописними буквами;
- *аналізує* звуковий склад слова (кількість складів, наголошений та ненаголошені склади, голосні та приголосні звуки);
- *творює* нові слова на основі запропонованих (замінює звуки, міняє послідовність складів, замінює або об'єднує частини слова).

Математична освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *конструює* знайомі площинні та об'ємні фігури з підручного матеріалу (пластиліну, глини, соломи, конструктора тощо);
- *створює* макети реальних та уявних об'єктів;
- *здійснює* вимірювання величин, маючи вільний доступ до необхідних вимірювальних приладів (лінійки, термометра, годинника, мензурки) та різноманітних нестандартних мірок / підручних засобів (стрічки, сірникової коробки, піскового годинника, склянки, ложки тощо).

Природнича освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *порівнює* природні та штучні будівельні матеріали, які використовуються для зведення споруд;
- *розпізнає* житло диких, свійських тварин та домашніх улюбленців;
- *наводить* приклади житла деяких диких тварин;
- *описує* житло свійських тварин і домашніх улюбленців;
- *бере* посильну участь у зведенні житла для свійських тварин і домашніх улюбленців та доглядає за ними.

Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *довідується* (з оповідань, від старших людей) про обряди, що здійснюються при спорудженні нового будинку;
- *розповідає* про традицію надання сусідської допомоги при спорудженні нового будинку;
- *ставиться* з повагою до праці людей та робітничих професій;
- *розмірковує* про цінність співпраці та взаємодопомоги, добросусідства між людьми;
- *визнає* важливість використання екологічних матеріалів під час будівництва житла у різних народів;
- *розрізняє* спільне й відмінне у звичаях і ритуалах при зведенні будинків у культурах різних людей.

Громадянська та історична освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *встановлює* послідовність подій (раніше/пізніше, до/після);
- *намагається* пояснити, як події пов'язані між собою;
- *розрізняє* давні і сучасні будинки;
- *пояснює*, чому життя кожного покоління відрізняється від життя іншого
- *розпитує* старших людей про минуле.

<p>Технологічна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – має загальні уявлення про виготовлення і оздоблення об’ємних виробів; – називає штучні матеріали для макетування; – знає, що таке розгортка виробу; – має навички розмічання розгорток; – розкриває послідовність дій під час виготовлення і оздоблення об’ємних виробів; – уміє виготовляти макети виробів зі штучних матеріалів та картону. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – відтворює основний зміст усного повідомлення відповідно до мети; – пояснює, що таке інтер’єр; – на основі почутого малює ілюстрації; – створює розповідь про свою кімнату (куточок) за планом; – розпізнає ключові слова і фрази в усному повідомленні, пояснює, чому зацікавила інформація; – правильно вимовляє загальноживані слова; – обговорює з іншими інформацію, яка зацікавила; – пов’язує інформацію з тексту з відповідним життєвим досвідом; – підтримує аргументами власні думки або спростовує їх; – обмінюється короткими письмовими повідомленнями; – поповнює власний словниковий запас; – розповідає про те, що його / її вразило, схвилювало; переповідає події з власного життя, правильно вимовляючи й наголошуючи загальноживані слова. <p>Математична освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – визначає істотні, спільні і відмінні ознаки об’єктів навколишнього світу; – порівнює, об’єднує в групу і розподіляє на групи за спільною ознакою; – користується даними під час розв’язування практично зорієнтованих задач, в інших життєвих ситуаціях. <p>Природнича освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – дізнається з різних джерел про процес виготовлення скла; – досліджує властивості скла, дотримуючись відповідних правил безпеки; – наводить приклади та пропонує власні ідеї використання скляних виробів у інтер’єрі; – знає, що меблі виготовляються з різних природних та штучних матеріалів. <p>Соціальна та здоров’язбережувальна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – висловлює своє ставлення до старих будинків і старовинного хатнього начиння; 	<p>Інтер’єр у різних архітектурних спорудах. Прикрашаємо свою оселю</p>	<p>15</p>

<ul style="list-style-type: none"> – <i>моделює</i> власне бачення майбутнього комфортного та безпечного для життя середовища у своїй кімнаті; – <i>співпрацює</i> з рідними, виконуючи проєкт про хату бабусі/дідуся в минулому; – <i>пояснює</i> важливість організації безпечного середовища для свого життя та добробуту; – <i>бере участь</i> у плануванні й облаштуванні власної кімнати/куточка – <i>пояснює</i> важливість дотримання меж особистого простору. <p>Громадянська та історична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>розпитує</i> старших людей про минуле; – <i>пояснює</i>, що таке інтер’єр; – <i>висловлює</i> своє ставлення до старих будинків і старовинних речей; – <i>розрізняє</i> казкові події і події минулого; <i>досліджує</i> старі об’єкти своєї місцевості; – <i>дотримується</i> правил поведінки під час дослідження; – <i>співпрацює</i> з рідними, виконуючи проєкт про хату бабусі/дідуся в минулому. <p>Технологічна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>пропонує</i> власні ідеї з повторного використання речей в інтер’єрі; – <i>моделює</i> власне бачення майбутнього комфортного та безпечного для життя середовища у своїй кімнаті – <i>має</i> загальні уявлення про виготовлення і оздоблення об’ємних виробів; – <i>називає</i> штучні матеріали для макетування; – <i>знає</i>, що таке розгортка виробу; – <i>має навички</i> розмічання розгортки; – <i>розкриває</i> послідовність дій під час виготовлення і оздоблення об’ємних виробів; – <i>уміє виготовляти</i> макети виробів зі штучних матеріалів та картону. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>перепитує</i> співрозмовника для уточнення почутої інформації; – <i>відтворює</i> основний зміст усного повідомлення відповідно до мети; – <i>розпізнає</i> ключові слова і фрази в усному висловлюванні; – <i>висловлює</i> власні думки про те, що подобається в почутому, а що – ні; – <i>виділяє</i> в художніх текстах образні вислови й пояснює, які саме образи вони допомагають уявити; – <i>ділиться</i> власними почуттями та емоціями від прослуханого та побаченого; – <i>ставить запитання</i>, щоб довідатися більше про природу; – <i>описує поведінку</i> тварин і життєвий цикл рослин у різні пори року; 	<p>Куточок природи в класі й удома</p>	<p>16</p>

- *передає в малюнках* своє враження від побаченого.

Математична освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *використовує* календар для опису і розв'язання повсякденних проблем;
- *перетворює* інформацію (почуту, побачену, прочитану) у схему, таблицю, схематичний рисунок (колективно розробляє графік поливу квітів).

Природнича освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *спостерігає* за сезонними змінами в природі взимку та пояснює їх причини;
- *знає і дотримується* правил безпеки під час проведення спостережень та дослідів;
- *описує* поведінку домашніх тварин і життєвий цикл рослин у різні пори року;
- *розмірковує* про користь домашніх рослин і тварин та їхній вплив на здоров'я людини і створення затишного середовища в оселі;
- *розповідає* про небезпеку контакту з бездомними тваринами;
- *пояснює* шкоду для природного довкілля від використання живої ялинки під час новорічних свят
- *привчається* працювати самостійно і в групі;
- *пропонує* способи повторного використання речей та матеріалів.

Соціальна та здоров'я збережувальна освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- разом із дорослими *планує та здійснює* найпростіші трудові дії;
- *розмірковує* про користь домашніх рослин і тварин та їхній вплив на здоров'я людини і створення затишного середовища в оселі;
- *усвідомлює* відповідальність людини за життя домашніх рослин і тварин;
- *виявляє* емпатію до домашніх тварин і намагається протидіяти насильству над тваринами;
- *знає* про кримінальну відповідальність в Україні за жорстоке поводження з тваринами.

Громадянська та історична освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *пояснює*, чому природа важлива для людини;
- *пояснює*, чому зберігати природу – обов'язок кожного;
- *розмірковує* про користь домашніх рослин і тварин;
- *планує і здійснює* разом з дорослими найпростіші трудові дії по догляду за домашніми улюбленцями;
- *усвідомлює* відповідальність людини за життя домашніх рослин і тварин;
- *знає* про кримінальну відповідальність в Україні за жорстоке поводження з тваринами.

Технологічна освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *розуміє* необхідність економного використання конструкційних

<p>матеріалів;</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>пояснює</i> значущість оздоблення виробів з паперу; – <i>знає</i> послідовність дій під час виготовлення прикрас з паперу; – <i>називає</i> способи з'єднання окремих частин прикрас з паперу; – <i>уміє виготовляти</i> ялинкові іграшки, ялинки з різних матеріалів. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>сприймає</i> уважно усну інформацію; перепитує для уточнення почутої інформації; – <i>розповідає</i> про обряди новосілля, відомі у власній родині; – <i>відтворює</i> основний зміст усного повідомлення відповідно до мети; – <i>розпізнає</i> ключові слова і фрази в усному висловлюванні; – <i>висловлює</i> власні думки про те, що подобається в почутому, а що – ні; – <i>виділяє</i> в художніх текстах образні вислови й пояснює, які саме образи вони допомагають уявити; – <i>ділиться</i> власними почуттями та емоціями від прослуханого та побаченого; – <i>ставить запитання</i>, щоб довідатися більше про обряди, притаманні різним культурам; – <i>передає своє враження</i> від побаченого в малюнках; – <i>пояснює зв'язок</i> ідей тексту із власним досвідом, навколишнім світом та раніше прочитаними текстами – <i>створює</i> невеликі висловлення на добре відому тему з різною метою спілкування; <i>записує</i> їх розбірливо, рукописними буквами. <p>Математична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>читає і записує</i> натуральні числа (мінімум до 100) та нуль – словами і цифрами; – <i>застосовує</i> досвід математичної діяльності для пізнання навколишнього світу (продумати святкове меню, розрахувати кількість продуктів). <p>Природнича освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>знає і називає</i> 3-4 птахів своєї місцевості; – <i>розрізняє</i> осілих та перелітних птахів своєї місцевості; – <i>розповідає</i> про важливість допомоги осілим птахам взимку; – <i>створює</i> самостійно або з допомогою дорослих годівниці для птахів; – <i>знає</i> про безпечне наповнення годівниці та постійно додає у неї корм; – <i>досліджує</i> самостійно або спільно з іншими пташок, які прилітають до годівничок, описує їхню поведінку. <p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>досліджує</i> ситуації спілкування і визначає проблеми; – <i>описує</i> узвичаєні правила життя своєї сім'ї, пояснює їхнє значення для себе; – <i>демонструє</i> повагу до інших та позитивне ставлення до 	<p>Традиції гостинності в моїй родині. Святкування новосілля в культурах різних людей, які живуть у нашому краї.</p>	<p>17</p>

<p>етнокультурних відмінностей оточення, відкритість до культурного різноманіття;</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>долучається</i> до підтримання родинних традицій гостинності; – <i>ознайомлюється</i> за допомогою цифрових носіїв з етичними нормами та етикетними формулами поведінки в різних культурах, виділяє в них спільне і відмінне; – <i>пояснює</i> правила безпечної поведінки вдома (з побутовими приладами, речовинами тощо). <p>Громадянська та історична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>дотримується</i> правил поведінки, що засвідчують повагу до інших осіб; – <i>описує</i> правила гостинності своє сім'ї, пояснює їхнє значення для себе; – <i>демонструє</i> повагу до інших та позитивне ставлення до етнокультурних відмінностей оточення; – <i>дотримується</i> правил поведінки за столом; – <i>має початкові навички</i> сервірування столу. <p>Технологічна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>знає</i> послідовність дій під час виготовлення аплікацій з паперу і картону; – <i>має навички</i> створення нескладних сюжетних композицій; – <i>добирає</i> матеріали, інструменти та пристосування, необхідні для виготовлення виробу; – <i>створює</i> колаж святкового столу з допомогою дорослого; – <i>дотримується</i> правил взаємодії і творчої співпраці. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>сприймає</i> усну інформацію; перепитує, виявляючи увагу для уточнення почутої інформації; – <i>розповідає</i> про природні особливості рідного краю; – <i>відтворює</i> основний зміст усного повідомлення відповідно до мети; – <i>розпізнає</i> ключові слова і фрази в усному висловлюванні; – <i>висловлює</i> власні думки про те, що подобається в почутому, а що – ні; – <i>виділяє</i> в художніх текстах образні вислови й пояснює, які саме образи вони допомагають уявити; – <i>ділиться</i> власними почуттями та емоціями від прослуханого та побаченого; – <i>пояснює зв'язок</i> тексту із власним досвідом, навколишнім світом та раніше прочитаними текстами – <i>створює</i> невеликі висловлення на добре відому тему з різною метою спілкування; – <i>записує</i> їх розбірливо, рукописними буквами. <p>Математична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>співвідносить</i> кількість об'єктів навколишнього середовища з відповідним натуральним числом і навпаки; 	<p>Досліджуємо світ природи і людей навколо себе</p>	<p>18–19</p>

<ul style="list-style-type: none"> – <i>перетворює</i> інформацію (почуту, побачену, прочитану) у схему, таблицю, схематичний рисунок; – <i>користується</i> даними під час розв’язування практично зорієнтованих задач, в інших життєвих ситуаціях. <p>Природнича освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>спостерігає</i> за сезонними змінами у природі взимку; – <i>знає</i>, які прилади допомагають досліджувати природу взимку; – <i>розповідає</i> про відомі властивості води, наводить приклади води в різних станах; – <i>розуміє</i> взаємозв’язок зимової погоди та опадів; – <i>розрізняє</i> види опадів, називає їх; – <i>висловлює</i> здогад про ймовірну температуру повітря взимку; – <i>дотримується</i> правил природоохоронної поведінки, зокрема підгодовування птахів узимку; – <i>прослідковує</i> залежність відповідного одягу людей взимку від погодних умов. <p>Соціальна та здоров’язбережувальна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>усвідомлює</i>, який вплив на організми мають сезонні зміни; – <i>вирішує</i>, який одяг обирати залежно від сезону без загрози для життя і здоров’я; – <i>розуміє</i> вплив діяльності людини на природу; – <i>пояснює правила</i> ощадного використання природних ресурсів (наприклад, збирання та утилізації сміття, зокрема харчових відходів, збереження водних ресурсів). <p>Громадянська та історична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>пояснює</i>, чому природа важлива для людини; – <i>визначає</i>, що дає природа людині; – <i>пояснює</i>, чому зберігати природу – обов’язок кожного; – <i>дотримується</i> правил поведінки в природі. <p>Технологічна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>розуміє</i> необхідність економного використання конструкційних матеріалів; – <i>самостійно</i> чи під керівництвом дорослих <i>створює виріб</i>, повторно використовуючи матеріали (вироби з пластику, паперу, тканини, фольги та інше). 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>уважно сприймає</i> усні репліки й доречно реагує на усну інформацію в діалозі, підтримує діалог запитаннями; – <i>ставить запитання</i> для уточнення почутої інформації; – <i>висловлює</i> своє ставлення до рідного краю; – <i>порівнює</i> казки різних народів, виділяючи в них спільне і відмінне; – <i>розрізняє</i> ключові слова і фрази в усному висловлюванні; – <i>використовує відповідні до ситуації</i> несловесні засоби (жести, міміка тощо); 	<p>Вірші, легенди та казки про наш регіон</p>	<p>20</p>

- *поповнює* власний словниковий запас;
- *вирізняє* в художніх текстах (казках, оповіданнях, віршах) образні вислови й пояснює, які саме образи вони допомагають уявити;
- *помічає* особливості казки, вірша, оповідання, загадки, скоромовки, забавлянки тощо;
- *читає за ролями* фрагменти літературного твору.

Математична освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *перетворює* інформацію (почуту, побачену, прочитану) у схематичний рисунок, схему, таблицю, числовий вираз;
- *з'ясовує*, яка інформація потрібна для розв'язання проблемного завдання, зокрема, й сюжетних задач (яка інформація наявна, якої інформації немає і яку треба знайти);
- *відтворює* в різних видах діяльності ймовірні та фактичні результати лічби об'єктів, що його/її оточують (малює, викладає мозаїку, створює аплікацію, співає, складає власні лічилки тощо).

Природнича освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *називає* об'єкти живої та неживої природи своєї місцевості;
- *описує* об'єкти живої та неживої природи свого краю за певними ознаками;
- *висловлює* своє ставлення до природи рідного краю, свого населеного пункту;
- *знаходить* або добирає з літературних творів слова-підтвердження ціннісного ставлення авторів до природи рідного краю.

Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *висловлює* своє ставлення до рідного краю, свого населеного пункту;
- *порівнює* казки різних народів, виділяючи в них спільне й особливе;
- *розмірковує* над цінністю творів літератури свого краю для Батьківщини і для кожної людини;
- *визнає* вплив світу живої і неживої природи на життя та здоров'я людини і людини на природу.

Громадянська та історична освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *пояснює*, чому життя кожного покоління відрізняється від життя іншого;
- *розпитує* старших людей про минуле;
- *розрізняє* казкові події та події минулого;
- *висловлює* припущення про правдивість інформації;
- *виокремлює* в джерелі інформацію про відому особу/подію.

Технологічна освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *має* загальні уявлення про пластику паперу й орігамі;
- *розкриває* послідовність дій під час виготовлення орігамі;
- *уміє підготувати* стартовий аркуш для майбутнього виробу;
- *має навички* створення за зразком виробів у техніці орігамі.

<p>Мовно-літературна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>сприймає</i> усну інформацію; перепитує, виявляючи увагу для уточнення почутої інформації; – <i>відтворює</i> основний зміст усного повідомлення відповідно до мети; – <i>розпізнає</i> ключові слова і фрази в усному висловлюванні; – <i>висловлює</i> власні думки про те, що подобається в почутому, а що – ні; – <i>виділяє</i> в художніх текстах образні вислови й пояснює, які саме образи вони допомагають уявити; – <i>ділиться</i> власними почуттями та емоціями від прослуханого та побаченого; – <i>розпитує</i> старших людей про минуле; – <i>розповідає</i> цікаву інформацію про навчання в різні часи; – <i>передає</i> своє враження від побаченого в малюнках; – <i>пояснює</i> зв'язок ідей тексту із власним досвідом та раніше прочитаними текстами; – <i>створює</i> невеликі висловлення на добре відому тему з різною метою спілкування; <i>записує</i> їх розбірливо, рукописними буквами. <p>Математична освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>знаходить</i> потрібну інформацію, використовуючи зокрема й засоби ІКТ; – <i>читає</i> і <i>записує</i> натуральні числа (мінімум до 100) та нуль – словами і цифрами; – <i>критично оцінює</i> дані, процес та результат розв'язання практичних задач. <p>Природнича освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>пояснює</i>, що люди і тварини бачать світ по-різному; – <i>використовує</i> інформацію з різних джерел про навчання тварин; – <i>розуміє</i>, що «навчання» у світі тварин-дитинчат це наслідування поведінки дорослих особин; – <i>розрізняє</i> фантастичне уявлення про «лісові школу» і факти про неї на основі доступних джерел (запропонованої інформації); – <i>запитує</i> в дорослих про правдивість здобутої інформації; – <i>досліджує</i> властивості паперу, використовуючи надані прилади; – <i>використовує</i> інформацію з різних джерел про різноманіття ресурсів, з яких виготовляють папір. <p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>пояснює</i> важливість навчання у школі для власного добробуту; – <i>організовує</i> робоче місце для навчання з урахуванням умов у школі та вдома; – <i>дотримується</i> оптимального режиму дня; – <i>об'єднується</i> з іншими дітьми в групу для навчання та гри; – <i>виконує</i> запропоновану роль у мікрогрупі (команді), 	<p>Чи потрібно дітям і дорослим учитися? Школи в давнину і сьогодні</p>	<p>21</p>
---	--	------------------

<p><i>погоджуюсь із рішенням команди;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>рефлексує</i> щодо своєї мотивації до навчання на початку першого класу й у теперішній час; – <i>розпитує</i> старших людей про минуле; – <i>встановлює</i>, чим його/її шкільне навчання відрізняється від навчання старших родичів; – <i>знаходить</i> з дорослими членами родини цікаву інформацію про навчання в давні часи; – <i>описує</i> відмінності між сучасними школами та школами в минулому; – <i>пояснює</i>, чим життя кожного покоління відрізняється від життя іншого. <p>Громадянська та історична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>описує</i> послідовність етапів розвитку людини; – <i>намагається</i> пояснити, як події пов’язані між собою; – <i>розпитує</i> старших людей про минуле; – <i>розповідає</i> про свої успіхи і успіхи своєї родини; – <i>долучається</i> до корисних справ у родині, класі, школі. <p>Технологічна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>має загальні уявлення</i> про пластику паперу й орігамі; – <i>розкриває</i> послідовність дій під час виготовлення орігамі; – <i>уміє підготувати</i> стартовий аркуш для майбутнього виробу; – <i>має навички</i> створення за зразком виробів технікою орігамі. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>розпитує</i> старших про історію школи, знайомиться з її літописом; – <i>сприймає</i> усну інформацію; <i>ставить запитання</i> за змістом; – <i>відтворює</i> основний зміст усного повідомлення відповідно до мети; – <i>розпізнає</i> ключові слова і фрази в усному висловлюванні; – <i>висловлює</i> власні думки про те, що подобається в почутому, а що – ні; – <i>виділяє</i> в художніх текстах образні вислови й пояснює, які саме образи вони допомагають уявити; – <i>ділиться</i> власними почуттями та емоціями від прослуханого та побаченого; – <i>розпитує</i> старших людей про минуле школи; – на основі тексту <i>добирає</i> ілюстрації; – <i>пояснює зв’язок</i> ідей тексту із власним досвідом та раніше прочитаними текстами; – <i>створює</i> невеликі висловлення на добре відому тему з різною метою спілкування; <i>записує</i> їх розбірливо, рукописними буквами. <p>Математична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>визначає</i> числові дані, необхідні і достатні для відповіді на конкретне запитання; – <i>розпізнає</i> серед ситуацій зі свого життя ті, що потребують 	<p>Вулиця, на якій розташована наша школа. Літопис школи</p>	<p>22</p>

<p>перелічування об'єктів, вимірювання величин, обчислення.</p> <p>Природнича освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – називає об'єкти живої і неживої природи на території школи та її околиць та розповідає про деякі з них; – знає місце розташування школи і називає її адресу; – пропонує власні ідеї для поліпшення шкільного подвір'я об'єктами живої природи; – дотримується правил поведінки на території школи. <p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – розпитує дорослих про назву вулиці, на якій розташована школа; – розпитує старших про історію школи, знайомиться з її літописом; – розмірковує над своїм майбутнім життям у громаді, своєю майбутньою професією; – пропонує ідеї для поліпшення шкільного середовища. <p>Громадянська та історична освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – орієнтується у близькому до місця проживання та освоєному людьми середовищі; – описує пов'язані з людською діяльністю зміни, які спостерігає у знайомому просторі; – дотримується правил поведінки під час прогулянки і відпочинку; – дізнається у старших про історію школи, знайомиться з її літописом <p>Технологічна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – має загальні уявлення про техніку виготовлення витинанок; – добирає інструменти та пристосування, необхідні для виготовлення витинанок; – розкриває послідовність дій під час виготовлення виробів технікою витинанки та застосовує прийоми роботи інструментом; – уміє виготовляти вироби технікою витинанки; – має навички виготовлення витинанок. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – зрозуміває про ремісничі професій і народних майстрів; – застосовує фактичний зміст (хто?, що?, де?, коли?) для перетворення усної інформації; – добирає ілюстрації, створює карту пам'яті; – зображує інформацію схемами з допомогою вчителя / вчительки; – виділяє ключові слова і фрази в усному висловлюванні; – робить припущення на основі власного досвіду; – висловлює думку про те, що подобається в почутому, а що – ні ; – поповнює словниковий запас; – обмінюється короткими письмовими повідомленнями. 	<p>Ремесла, які були розвинені у нашому краї. Гончарне мистецтво</p>	<p>23</p>

Математична освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *переконується* в достовірності обчислення, здійснивши перевірку зручним для себе способом, робить відповідний висновок;
- *застосовує* досвід математичної діяльності для пізнання навколишнього світу;
- *критично оцінює* дані, процес та результат розв'язання практичних задач.

Природнича освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *досліджує* властивості глини, використовуючи надані прилади;
- *використовує* інформацію з різних джерел про різноманіття ресурсів, з яких виготовляють керамічні вироби;
- *розвиває* уміння раціонально поводитись як споживач;
- *розповідає* на основі інформації з різних джерел про використання глини людиною (кераміка, будівельні матеріали, споруди) та тваринами у природному довкіллі (житло тварин, птахів) .

Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *виявляє* зацікавленість в опануванні якоїсь ремісничої професії;
- з повагою *ставиться* до ремісничих професій і народних майстрів, *цінує* їхню працю;
- *розмірковує* над тим, як опанування ремеслом може допомогти отримати прибуток;
- *переконується* на власному досвіді, що спільна мета та співпраця об'єднують людей.

Громадянська та історична освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *розповідає* про Україну і ремесла, що були найпоширеніші в краї;
- *розмірковує* про важливість відродження та збереження традиційних ремесел свого регіону;
- *зіставляє та розрізняє* вироби, виготовлені давніми і сучасними майстрами;
- *привчається* працювати самостійно і в групі.

Технологічна освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *описує*, спираючись на запитання дорослих, чого хотів / -ла досягти;
- *спільно з дорослими розраховує* приблизну кількість необхідних матеріалів для виконання простого завдання;
- *самостійно робить припущення* про потрібну кількість матеріалів для виконання простого завдання;
- *зіставляє та розрізняє* вироби, виготовлені традиційними та сучасними ремеслами (гончарство, ткацтво, витинанка, різьблення та інше);
- *самостійно чи з допомогою дорослих демонструє* результати власної діяльності;
- *добирає* конструкційні матеріали відповідно до їхніх властивостей для виготовлення виробу: папір, пластилін, полімерна глина чи солоне тісто, тканина, нитки, неткані, природні та інші

матеріали.		
<p>Мовно-літературна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – уважно <i>сприймає</i> усні репліки й доречно <i>реагує</i> на усну інформацію в діалозі (<i>погоджується</i> або <i>не погоджується</i>, виконує певні дії у відповідь на прохання чи відповідно до інструкції); – <i>перепитує</i> співрозмовника для уточнення почутої інформації; – <i>передає</i> інформацію в таблицях, схемах із допомогою вчителя / вчительки; – <i>підтримує</i> й <i>ініціює</i> діалог на теми, які викликають зацікавлення; – <i>спостерігає за діалогом</i>, у якому висловлюються різні погляди на предмет обговорення, <i>підтримує</i> одну з точокзору; – <i>пояснює</i> значущість уважного ставлення до інших та потребу подивитися на річ по-різному; – <i>поповнює</i> власний словниковий запас; – <i>пояснює</i> значення природних ресурсів для людини; – <i>розповідає</i> про природні ресурси рідного краю. <p>Математична освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>переконується</i> в достовірності обчислення, здійснивши перевірку зручним для себе способом, <i>робить</i> відповідний висновок; – <i>визначає</i> числові дані, необхідні і достатні для відповіді на конкретне запитання. <p>Природнича освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>ознайомлюється</i> з інформацією про природні ресурси і корисні копалини, а також із деякими професіями людей, які їх знаходять, видобувають та використовують; – <i>порівнює</i> запропоновані корисні копалини за певними ознаками; – <i>створює</i> розповідь про природні ресурси регіону; – <i>пояснює</i> користь для людини природних ресурсів; – <i>розрізняє</i> складники ґрунту (пісок, глину, каміння тощо); – <i>розглядає</i> та <i>досліджує</i> звичайні побутові предмети та <i>висловлює</i> припущення щодо матеріалів і відповідних природних ресурсів, з яких вони виготовлені; – <i>прогнозує</i>, як можна було б ефективно використовувати та заощаджувати природні ресурси свого регіону; – <i>розмірковує</i> про відповідальність людини перед природою, ті чесноти, що допомагають людині не нищити природні ресурси через жадібність чи жорстокість; – <i>переконує</i> в необхідності раціонального використання природних ресурсів та важливості збереження природи для майбутніх поколінь; – <i>намагається дотримуватися</i> правил природоохоронної поведінки й <i>дбайливо ставиться</i> до навколишнього природного середовища. <p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>пояснює</i>, для чого використовуються корисні копалини регіону; 	<p>Природні ресурси. Їхній вплив на діяльність людини</p>	<p>24</p>

<ul style="list-style-type: none"> – <i>розмірковує</i> про відповідальність людини щодо природи, про чесноти, які допомагають людині не нищити природні ресурси через жадібність чи жорстокість; – <i>пояснює правила</i> ощадного використання природних ресурсів (наприклад, збирання та утилізації сміття, зокрема харчових відходів, збереження водних ресурсів). <p>Громадянська та історична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>розпитує</i> старших людей про минуле; – <i>пояснює</i>, чому природа важлива для людини; – <i>визначає</i>, що дає природа людині; – <i>прогнозує</i>, як можна було б ефективно використовувати та заощаджувати природні ресурси свого регіону; – <i>розмірковує</i> про відповідальність людини щодо природи; – <i>пояснює</i>, які чесноти допомагають людині не нищити природні ресурси; – <i>розуміє</i> важливість збереження природи; – <i>намагається</i> дотримуватися правил природоохоронної поведінки і дбайливо ставитися до навколишнього природного середовища. <p>Технологічна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>бере до уваги</i> необхідність економного використання конструкційних матеріалів; – <i>самостійно</i> чи під керівництвом дорослих <i>створює виріб</i>, повторно використовуючи матеріали (вироби з пластику, паперу, тканини, фольги та інше); – <i>аргументує</i> доцільність вторинного використання матеріалів та <i>використовує</i> їх для виготовлення виробів самостійно чи з допомогою дорослих; – <i>задумує</i> конструкцію виробу та <i>конструює</i> його з елементів конструкторів або інших готових елементів (коробок, банок, пластикових пляшок тощо). 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>сприймає</i> усні репліки й доречно <i>реагує</i> на усну інформацію в діалозі (<i>погоджується</i> або <i>не погоджується</i>, <i>виконує певні дії</i> у відповідь на прохання чи відповідно до інструкції); – <i>малює</i> або <i>добирає</i> ілюстрації до почутого; – <i>створює</i> власне висловлювання про ліс на основі вражень від поезії; – <i>інтонаційно виділяє</i> ключові слова і фрази у власному усному висловлюванні; – <i>ділиться тим</i>, що його / її вразило, схвилювало; <i>розповідає</i> про події із власного життя, правильно вимовляючи й наголошуючи загальнозживані слова; – <i>створює</i> невеликі висловлення на добре відому тему з різною метою спілкування; <i>записує</i> їх розбірливо, рукописними буквами. <p>Математична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>зиставляє</i> одержаний результат лічби об'єктів з прогнозованим; 	<p>Ліс – багатопверховий будинок. Ліс у житті людини</p>	<p>25–26</p>

<ul style="list-style-type: none"> – <i>робить висновок</i> про достовірність передбаченого результату; – <i>розпізнає</i> серед ситуацій із свого життя ті, що потребують перелічування об’єктів, вимірювання величин, обчислення. <p>Природнича освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>ознайомлюється</i> з «поверхами» лісу, <i>встановлює відповідність</i> між рослинами, які до них належать; – <i>розрізняє</i> листяні і хвойні дерева; – <i>складає</i> ланцюги живлення за зразком; – <i>пояснює</i> важливість піклування людини про довкілля, зокрема, про ліс; – <i>розраховує</i> тривалість розкладання предметів, залишених людиною в лісі; – <i>долучається</i> до створення проєкту «Як людина може піклуватися про ліс»; – <i>дотримується</i> правил безпечної поведінки в лісі, біля водойм і <i>пояснює</i> ці правила іншим; – <i>розповідає</i> про можливі загрози з боку тварин (небезпечних і хворих тварин), рослин (отруйних частин рослин) та грибів (отруйних грибів), <i>пояснює</i>, як діяти в разі загрози. <p>Соціальна та здоров’язбережувальна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>пояснює</i>, як правила та дотримання їх впливають на безпеку в довкіллі, зокрема в лісі; – <i>пояснює</i>, чи може людина обійтися без лісу, а ліс – без неї; – <i>засвоює</i> правила поведінки в лісі в процесі гри. <p>Громадянська та історична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>розмірковує</i> про відповідальність людини перед природою; – <i>пояснює</i>, які чесноти допомагають людині не нищити ліс. <p>Технологічна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>розпізнає</i> конструкційні матеріали візуально та на дотик; – <i>спільно з дорослими розраховує</i> приблизну кількість необхідних матеріалів для виконання простого завдання; – <i>самостійно робить припущення</i> про потрібну кількість матеріалів для виконання простого завдання; – <i>має загальні уявлення</i> про комбінування природних і пластичних матеріалів у виробках; – <i>добирає</i> матеріали, інструменти, пристосування, необхідні для виготовлення виробів з природних та пластичних матеріалів; – <i>розкриває</i> послідовність дій під час виготовлення виробів з природних і пластичних матеріалів; – <i>уміє виготовляти</i> вироби з природних та пластичних матеріалів. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>сприймає</i> усну інформацію; ставить запитання за змістом почутого; – <i>розповідає</i> про результати спостережень у довкіллі; 	<p>Що дають рослини людині. «Зелена аптека» в нашому регіоні</p>	<p>27–28</p>

- *повідомляє* про лікарські рослини своєї місцевості;
- *передає* інтонаційно настрій персонажів під час інсценізації;
- *записує* короткі власні висловлення рукописними буквами;
- *малює* ілюстрації до прочитаного тексту;
- *розповідає* про те, що зацікавило в усному повідомленні;
- *ставить запитання* до змісту прочитаного тексту;
- *обирає* та *обговорює* з іншими інформацію, яка зацікавила;
- на основі власного досвіду, *обирає* інформацію, яка зацікавила;
- *висловлює* власні вподобання щодо певної ситуації.

Математична освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

– *визначає* достовірність передбаченого результату (знайомиться з календарем збору лікарських рослин: які рослини ми збираємо (восени, навесні, влітку);

– *моделює* процеси і ситуації, *розробляє* стратегії (плани) дій для розв'язування різноманітних задач (обрахування необхідних ресурсів для екотеплиці на підвіконні);

– *обирає* числові дані, необхідні і достатні для відповіді на конкретне запитання.

Природнича освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

– *здійснює* пошук інформації про народну та ботанічну назви деяких лікарських рослин і їхні корисні властивості;

– *знає* будову рослин, *називає* органи лікарських рослин;

– *розмірковує*, що дають рослини людині, як рослини і людина пов'язані у «вічному колі життя»;

– *роздивляється* малюнки поширених лікарських рослин та *розрізняє* їх за певними ознаками;

– *виділяє з-поміж запропонованих* лікарських рослин ті, які ростуть у його/її населеному пункті;

– *пропонує шляхи* розв'язання проблемної ситуації «Чому?» на основі пам'ятки «Як збирати лікарські рослини»;

– *вирізняє* серед інших лікарські рослини ті, що занесені до Червоної книги України;

– *знайомиться* з природоохоронними об'єктами свого краю;

– *проводить* самостійно або в групі прості спостереження / досліді;

– *застосовує* за потреби найпростіші матеріали та прилади.

Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

– *розповідає* про правила збору лікарських рослин, які є безпечними для здоров'я людини й не шкодять природі;

– *дбає* про власне здоров'я й збереження здоров'я інших людей, *намагається дотримуватися* здорового способу життя;

– *долучається* до створення проекту «Зелена аптека» та його презентації.

Громадянська та історична освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

– *пояснює*, як змінюється людина впродовж життя;

– *дотримується правил* безпечної поведінки в довіллі.

<ul style="list-style-type: none"> – <i>описує</i>, як змінюються умови життя людини. <p>Технологічна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>розпізнає</i> конструкційні матеріали візуально та на дотик; – спільно з дорослими <i>розраховує</i> приблизну кількість необхідних матеріалів для виконання простого завдання; – самостійно <i>робить припущення</i> про потрібну кількість матеріалів для виконання простого завдання; – <i>набуває</i> практичних навичок приготування відварів з лікарських трав, дотримуючись техніки безпеки. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – уважно <i>сприймає</i> усні репліки й доречно <i>реагує</i> на усну інформацію в діалозі (погоджується або не погоджується, виконує певні дії у відповідь на прохання чи відповідно до інструкції); – <i>малює або добирає</i> ілюстрації, <i>створює</i> мапу думок до почутого; – <i>передає</i> інформацію в таблицях, схемах і з допомогою вчителя / вчительки; – <i>розпізнає</i> ключові слова і фрази в усному висловлюванні; – <i>виділяє</i> голосом ключові слова і фрази у власному усному висловлюванні; – <i>розповідає</i> про те, що його / її вразило, схвилювало; <i>розповідає</i> про події із власного життя, правильно вимовляючи й наголошуючи загальноживані слова ; – <i>створює</i> невеликі висловлення на добре відому тему з різною метою спілкування; <i>записує</i> їх розбірливо, рукописними буквами; – <i>створює</i> прості аудіальні медіапродукти (презентує роботу групи, робить оголошення зі сцени, повідомляє новини через гучномовець тощо) з допомогою вчителя / вчительки, зважає на мету й аудиторію; – <i>створює</i> прості візуальні медіапродукти (фото, листівка, комікс, книжечка, стіннівка, колаж тощо) з допомогою вчителя / вчительки, зважає на мету й аудиторію. <p>Математична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>знаходить</i> необхідні (суттєві) дані для виконання завдання; – <i>розуміє</i>, що для відповіді на запитання може бракувати числових даних; – <i>вираховує</i> вартість неекономного використання водних ресурсів та електроенергії в родині; – <i>співвідносить</i> реальні об'єкти з моделями. <p>Природнича освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>спостерігає</i> за добовими та сезонними змінами у природі навесні; – <i>розмірковує</i> над тим, які дарунки природи є відновлюваними й невідновлюваними, про право людини на використання ресурсів та відповідальність і обов'язок людини дбайливо ставитися до них; – <i>наводить</i> приклади ощадливого використання природних 	<p>Ресурси і скарби навколо тебе</p>	<p>29–30</p>

<p>ресурсів та альтернативних підходів;</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>розповідає</i> про власне ставлення до матеріальних ресурсів, якими він/вона користується в класі і вдома; – <i>опрацьовує</i> приклади використання води, електроенергії, свідомого ставлення до переробки сміття на прикладі власної родини (аналіз конкретних прикладів та показників, виявлення вдалих і невдалих підходів); – <i>сортує</i> сміття (папір, пластик, скло, метал); – <i>дотримується</i> правил поведінки в природі. <p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>розмірковує</i> над вибором перспективи витрачання та заощадження, <i>вчиться</i> протистояти щоденним спокусам та досягати кінцевої мети; – <i>усвідомлює</i> ціну помилок і чому важливо не соромитися їх обговорювати, <i>радиться</i>, як можна виправити помилки; – <i>ініціює</i> пропозиції ощадного використання природних ресурсів у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо); – <i>замислюється</i> над цінністю інформації як ресурсу, над шкодою, якої завдає неправдива інформація, над необхідністю критичного ставлення до інформації; – <i>пояснює</i>, як правила та їх дотримання впливають на безпеку в довкіллі, зокрема, вдома, у школі. <p>Громадянська та історична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>пояснює</i>, як змінюється людина впродовж життя; – <i>розмірковує</i> про місце людини у світі з погляду унікального ресурсу, який здатний на самовдосконалення, відновлення, розвиток, мислення, дослідження; – <i>надає допомогу</i> тим, хто її потребує. <p>Технологічна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>розпізнає</i> конструкційні матеріали візуально та на дотик; – <i>спільно з дорослими розраховує</i> приблизну кількість необхідних матеріалів для виконання простого завдання; – <i>самостійно робить припущення</i> про потрібну кількість матеріалів для виконання простого завдання; – <i>бере до уваги</i> необхідність економного використання конструкційних матеріалів; – <i>самостійно</i> чи під керівництвом дорослих <i>створює</i> виріб, повторно використовуючи матеріали (вироби з пластику, паперу, тканини, фольги та інше). 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>сприймає</i> усні репліки й доречно <i>реагує</i> на усну інформацію в діалозі (погоджується або не погоджується, виконує певні дії у відповідь на прохання чи відповідно до інструкції); – <i>ставить запитання</i> співрозмовнику для уточнення почутої інформації; – <i>підтримує й ініціює</i> діалог на теми, які викликають зацікавлення; 	<p>Ресурси: цінні і безцінні</p>	<p>31–32</p>

- спостерігає за діалогом, де висловлюються різні погляди на предмет обговорення, підтримує одну з точок зору;
- пояснює значущість уважного ставлення до інших та потребу подивитися на річ по-різному;
- поповнює власний словниковий запас;
- наводить приклади ощадливого використання природних ресурсів;
- розповідає про власне ставлення до матеріальних ресурсів.

Математична освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- розв'язує проблемні ситуації зі свого життя, що містять групи пов'язаних між собою величин (довжини, маси, температури, часу, місткості); вираховує вартість економного використання водних ресурсів та електроенергії в родині;
- розрізняє номінали купюр національної валюти України, зображення на купюрах;
- експериментує – робить порівняльний аналіз вартості хліба в різних торгових точках;
- проводить дослід щодо вимірювання витрат власного часу та усвідомлення поточних завдань;
- критично оцінює дані, процес та результат розв'язання практичних задач.

Природнича освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- знає, які природні ресурси є відновлюваними й невідновлюваними, про обов'язок і відповідальність людини, дбайливо ставиться до них;
- знає про економне використання води, електроенергії, свідоме сортування сміття в побуті, наводить приклади;
- розповідає про власне ставлення до матеріальних ресурсів, якими він/вона користується в класі і вдома; як бережливе ставлення до їжі, одягу, книжок, предметів побуту зберігає природу;
- розмірковує над вибором перспективи заощадження природних ресурсів у своїй місцевості;
- має уявлення про права споживача і правила безпечної покупки.

Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- розмірковує над вибором перспективи витрачання та заощадження, вчиться протистояти щоденним спокусам та досягати кінцевої мети;
- практикує свідоме ставлення до грошей;
- має уявлення про права споживача і правила безпечної покупки;
- дискутує, який з ресурсів є найціннішим, обговорює поняття «час», «вичерпність», а також відчуття часу з різними людьми.

Громадянська та історична освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- розмірковує над вартістю матеріальних та нематеріальних ресурсів;
- розуміє, що власність кожної людини є недоторканою;
- вчиться впорядковувати власні справи.

<p>Технологічна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – бере до уваги необхідність економного використання конструкційних матеріалів; – самостійно чи під керівництвом дорослих <i>створює виріб</i>, повторно використовуючи матеріали (вироби з пластику, паперу, тканини, фольги та інше); – <i>аргументує</i> доцільність вторинного використання матеріалів та <i>використовує</i> їх для виготовлення виробів самостійно чи з допомогою дорослих; – <i>задумує</i> конструкцію виробу та <i>конструює</i> його з елементів конструкторів або інших готових елементів (коробки, банки, пластикові пляшки тощо). 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>обговорює</i> з іншими інформацію, яка зацікавила; – <i>поповнює</i> власний словниковий запас; – <i>знаходить</i> у висловленні і <i>пояснює</i> роль синонімів, антонімів, багатозначних слів, споріднених слів; – <i>створює</i> невеликі висловлення на добре відому тему з різною метою спілкування; <i>записує</i> їх розбірливо, рукописними буквами; – <i>записує</i> окремі слова та речення, дотримуючись опрацьованих правил щодо оформлення речення на письмі, а також слів, які пишуться так, як вимовляються; – <i>удосконалює</i> з допомогою вчителя / вчительки власний текст (лексика, будова речення, форми слова); – <i>висловлює</i> власні думки і почуття з приводу прочитаних простих медіатекстів (світлина, музейні експонати тощо); – <i>передає своє враження</i> від побаченого в малюнках; – <i>створює</i> в групі афішу, реквізит, костюми, маски, декорації. <p>Математична освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>оперує</i> грошима, здійснюючи покупки у крамницях (справжніх та уявних), продаж і покупки на ярмарках та ін; – <i>розпізнає</i> серед ситуацій зі свого життя ті, що потребують перелічування об'єктів, обчислення. <p>Природнича освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>ознайомлюється</i> з інформацією про музеї природи та місця відпочинку свого краю; – <i>дотримується</i> правил поведінки в музеї природи та місцях відпочинку на природі; – <i>бережливо</i> ставиться до експонатів музею природи як до культурного надбання своєї громади, країни, людства. <p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>дотримується</i> правил поведінки в музеї, місцях відпочинку; – <i>перевіряє</i> власний рівень володіння правилами поведінки в музеї; – <i>ділиться</i> враженнями від побаченого і почутого в музеї, під час відпочинку; 	<p>Плануємо своє дозвілля. Екскурсія до музею</p>	<p>33</p>

<ul style="list-style-type: none"> – <i>ініціює</i> спільні справи, ігри, розваги; – <i>визначає</i> місця, де можна безпечно відпочити. <p>Громадянська та історична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>пояснює</i>, що таке музей, <i>розповідає</i> навіщо ходять до музеїв; – <i>здійснює</i> пошук разом з дорослими цікавої інформації про відомі музеї світу, України, області, свого міста; – <i>ставиться</i> з повагою до праці музейних працівників, музейних експонатів. <p>Технологічна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>має загальні уявлення</i> про застосування ниток; – <i>називає</i> види ниток; – <i>розкриває послідовність дій</i> під час виготовлення аплікацій з ниток по контуру малюнка; – <i>розкриває послідовність дій</i> під час виготовлення аплікацій з засипання малюнка нитками; – <i>називає інструменти</i> для виготовлення аплікацій з ниток і правила безпечної роботи з ними; – <i>увміє виготовляти</i> аплікації з використанням ниток. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь Здобувач/здобувачка освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>обговорює</i> з іншими інформацію, яка зацікавила; – <i>поповнює</i> власний словниковий запас; – <i>знаходить</i> у висловленні і <i>пояснює</i> роль синонімів, антонімів, багатозначних слів, споріднених слів; – <i>створює</i> невеликі висловлення на добре відому тему з різною метою спілкування; <i>записує</i> їх розбірливо, рукописними буквами; – <i>записує</i> окремі слова та речення, дотримуючись правил оформлення речення на письмі та використовуючи слова, які пишуться так, як вимовляються; – <i>удосконалює</i> з допомогою вчителя / вчительки власний текст (лексика, будова речення, форми слова); – <i>висловлює</i> власні вподобання; – <i>пише</i> невеликі за змістом висловлювання. <p>Математична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>порівнює</i> і <i>впорядковує</i> об'єкти навколишнього світу за однією або кількома ознаками; – <i>конструює</i> площинні та об'ємні фігури з підручного матеріалу, <i>створює</i> макети реальних та уявних об'єктів. <p>Природнича освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>ознайомлюється</i> з інформацією про професію ландшафтного архітектора / дизайнера. <p>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>визначає</i> проблеми, які виникають при роботі в групі, та <i>пропонує</i> шляхи їхнього усунення; – <i>називає</i> предмети, за допомогою яких архітектор створює ескіз 	<p>Ми – 34 архітектори свого майбутнього. Будуємо місто мрії</p>	<p>34</p>

<p>споруди;</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>відзначає</i> певні досягнення за минулий рік своїх друзів/подруг та <i>створює</i> для них нагороду; – <i>цінує</i> підтримку своїх однокласників та однокласниць, <i>вчиться</i> виражати свої емоції й дякувати/сприймати подяки за це; – <i>оцінює</i> результати своєї праці впродовж року та <i>планує</i> перспективи на літо. <p>Громадянська та історична освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>розповідає</i> про свої вподобання; – <i>встановлює</i> разом із сусідом/сусідкою по парті послідовність дій архітектора; – <i>створює</i> ескізи різних споруд або план міста майбутнього; – <i>розповідає</i> про свої успіхи. <p>Технологічна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>розуміє</i> необхідність економного використання конструкційних матеріалів; – <i>створює</i> виріб за власним задумом самостійно чи з допомогою дорослих, використовуючи папір, картон, нитки, неткані чи природні матеріали (предметні та сюжетні аплікації з природного матеріалу, нескладні сюжетні композиції, вироби технікою орігамі, макети виробів зі штучних матеріалів та картону, вироби об'ємної форми з паперу); – <i>володіє</i> навичками співпраці в парі, групі та колективі. 		
<p>Мовно-літературна освітня галузь <i>Здобувач/здобувачка освіти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>визначає</i> тему і головну думку простих візуальних медіатекстів; – <i>обговорює</i> з іншими інформацію, яка зацікавила; – <i>поповнює</i> власний словниковий запас; – <i>знаходить</i> у висловленні і <i>пояснює</i> роль синонімів, антонімів, багатозначних слів, споріднених; – <i>створює</i> невеликі висловлення на добре відому тему з різною метою спілкування; <i>записує</i> їх розбірливо, рукописними буквами; – <i>записує</i> окремі слова та речення, дотримуючись опрацьованих правил оформлення речення на письмі, та використовуючи слова, які пишуться так, як вимовляються; – <i>удосконалює</i> з допомогою вчителя / вчительки власний текст (лексика, будова речення, форми слова); – <i>створює</i> в групі афішу, реквізит, костюми, маски, декорації; – <i>обговорює</i> враження від драматизації з позиції глядача, зосереджуючи увагу на тому, наскільки обрані інтонації відповідають ролі; – <i>ділиться</i> театральним <i>досвідом</i> та <i>описує</i> власні почуття; – доречно <i>використовує</i> голос і мову тіла (міміку, жести, рухи) тематичну групу слів «театр» для відтворення емоцій персонажів казок, байок тощо; – <i>творює</i> власні художні тексти малих жанрів (загадки, лічилки, мирилки тощо) на основі відомих; – <i>створює</i> прості тексти за допомогою цифрових пристроїв 	<p>Знаю. Можу. Хочу! Підбиваємо підсумки навчання в 1-2 класах</p>	<p>35</p>

(питання, вибачення, подяка, побажання, прохання, поздоровлення, запрошення, порада, згода, відмова тощо).

Математична освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *порівнює і впорядковує* об'єкти навколишнього світу за однією або кількома ознаками;
- *конструює* площинні та об'ємні фігури з підручного матеріалу, *створює* макети реальних та уявних об'єктів.

Природнича освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *називає* пори року та відповідні їм місяці, *готується* до сезонних спостережень влітку;
- *фіксує* здобуту інформацію різноманітним способом;
- *використовує* інформацію з відомих та запропонованих іншими джерел (книги, фільми тощо);
- *визначає*, якої інформації не вистачає для дослідження;
- *знає* про необхідність догляду за кімнатними рослинами та тваринами живого куточка влітку;
- *дотримується* правил безпечної поведінки у природному довкіллі влітку та *пояснює* їх іншим.

Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *відзначає* певні досягнення своїх друзів/подруг за минулий рік та *створює* для них нагороду;
- *цінує підтримку* своїх однокласників та однокласниць, *вчиться* виражати свої емоції й дякувати/сприймати подяки за це;
- *оцінює результати* своєї праці впродовж року та *планує* перспективи на літо
- *оволодіває* навичками позитивної самооцінки;
- *пояснює* важливість дотримання правил безпечного відпочинку влітку для свого життя та здоров'я;
- *планує* разом з дорослими свій відпочинок влітку.

Громадянська та історична освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *домовляється* з однокласниками про дотримання правил поведінки на літніх канікулах;
- *пояснює* їх важливість;
- *пропонує* корисні завдання для однокласників на літні канікули.

Технологічна освітня галузь

Здобувач/здобувачка освіти:

- *розуміє* необхідність економного використання конструкційних матеріалів;
- *створює* виріб за власним задумом самостійно чи з допомогою дорослих, використовуючи папір, картон, нитки, неткані чи природні матеріали (предметні та сюжетні аплікації з природного матеріалу, нескладні сюжетні композиції, вироби технікою орігамі, макети виробів зі штучних матеріалів та картону, вироби об'ємної форми з паперу);
- *володіє* навичками співпраці в парі, групі та колективі.